

Fremsat den {FREMSAT} af Bertel Haarder

Udkast 17/11-2006

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.)

§ 1

I lov om almen voksenuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 852 af 11. juli 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Et voksenuddannelsescenter og anden uddannelsesinstitution, der udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., afgør ud fra en konkret vurdering af ansøgerens kvalifikationer, om vedkommende kan optages på et fag inden for almen voksenuddannelse og i bekræftende fald på hvilket niveau. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

2. Efter § 11 indsættes:

»Kapitel 2

Individuel kompetencevurdering

(Realkompetencevurdering)

§ 12. Et voksenuddannelsescenter og anden uddannelsesinstitution, der udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., har pligt til at tilbyde alle, der har adgang til uddannelse efter denne lov, samt efter lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf-loven), lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), en individuel kompetencevurdering (realkompetencevurdering) i forhold til målene for et eller flere af de fag, der indgår i de nævnte uddannelser, og som udbydes af den pågældende institution som led i en almengymnasial uddannelse. Uddannelsesinstitutionen træffer afgørelse om anerkendelse af realkompetence.

Stk. 2. Den individuelle kompetencevurdering efter stk. 1 finder sted uden samtidig ansøgning om optagelse på almen voksenuddannelse eller en gymnasial uddannelse, henholdsvis ansøgning om som selvstuderende at aflægge prøve i enkelte fag, der udbydes af en uddannelsesinstitution, der er omfattet af stk. 1.

§ 13. Individuel kompetencevurdering har til formål at give ansøgeren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer i relation til målene for et eller flere fag i almen voksenuddannelse eller i de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Ansøgeren fremlægger fornøden dokumentation for de kompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en realkompetencevurdering, hvis den skønner, at ansøgerens dokumenterede kompetencer ikke eller kun i meget begrænset omfang indgår i målene for det eller de fag, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

§ 14. Uddannelsesinstitutionen udsteder et kompetencebevis, hvis den pågældende ansøger har dokumenteret og institutionen har vurderet og anerkendt, at ansøgerens realkompetence giver grundlag herfor.

Stk. 2. Kompetencebeviset kan omfatte afgrænsede dele af et fag eller et helt fag på G-A niveau.

§ 15. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om realkompetencevurdering, herunder om tilrettelæggelse, varighed og gennemførelse samt om kompetencebeviset, og de rettigheder kompetencebeviset giver.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.

§ 16. Afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering efter § 12, stk. 1, kan af den afgørelsen vedrører, indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 2. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der har truffet afgørelsen. Hvis institutionen fastholder afgørelsen, og klager fastholder sin klage, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse.

Stk. 3. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 4. Kvalifikationsnævnets afgørelse kan resultere i, at klager helt eller delvist får medhold i form af anerkendelse af realkompetence, at klager skal have tilbud om ny vurdering af realkompetence, eller at klager ikke får medhold.

Stk. 5. Kvalifikationsnævnet kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af fristen i stk. 1.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionernes behandling af klager.

§ 17. Undervisningsministeren kan hos institutionen kræve alle oplysninger i forbindelse med realkompetencevurdering. Ministeren kan fastsætte regler herom, herunder om i hvilken form oplysningerne skal gives.«

§ 2

I lov nr. 575 af 9. juni 2006 om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., foretages følgende ændringer:

1. Efter § 34 indsættes:

»§ 34 a. Undervisningsministeren kan yde tilskud til dækning af udgiften til individuel kompetencevurdering efter § 12, stk. 1, i lov om almen voksenuddannelse. Tilskud ydes med en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud efter stk. 1, herunder om aktivtetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter stk. 1 samt om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.«

§ 3

I lov nr. 446 af 10. juni 2003 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som ændret ved § 4 i lov nr. 1228 af 27. december 2003, § 19 i lov nr. 523 af 24. juni 2005 og § 5 i lov nr. 593 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes efter »kompetencebeskrivelser«: », om individuel kompetencevurdering, om vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik«.

2. I § 12, *stk. 1*, indsættes efter »og«: »på baggrund af prøver aflagt som selvstuderende og individuel kompetencevurdering samt«.

3. *Overskriften til § 14* affattes således: »Arbejdsmarkedsuddannelse tilrettelagt som særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere«.

4. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser, jf. § 10, stk. 5, der kun kan udbydes i forbindelse med særlige uddannelsesforløb efter stk. 1, og som har til formål at understøtte deltagerens gennemførelse af faglig arbejdsmarkedsuddannelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. Efter § 14 indsættes:

»Vurdering af basale færdigheder

§ 14 a. Alle, der deltager i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse eller individuel kompetencevurdering efter denne lov, skal have mulighed for at få vurderet deres basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt vejledning i tilknytning hertil.

Stk. 2. Vurdering af basale færdigheder efter stk. 1 anvendes som grundlag for at

- 1) tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med vurderingsresultatet,
- 2) vejlede deltageren til uddannelse og undervisning i læsning, skrivning/stavning, og/eller regning/matematik efter anden lovgivning, herunder forberedende voksenundervisning og
- 3) vejlede deltageren til og tilrettelægge uddannelsesforløb, der kombinerer uddannelse efter denne lov med uddannelse og undervisning i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik efter anden lovgivning, herunder forberedende voksenundervisning.

Stk. 3. Vurdering af basale færdigheder efter stk. 1 foretages af uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om indhold, afholdelse, tilrettelæggelse og varighed mv. af vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning, regning og/eller matematik og vejledning i tilknytning hertil.«

6. I *overskriften til § 15* ændres »kompetenceafklaring« til: »kompetencevurdering (Realkompetencevurdering)«.

7. § 15 affattes således:

»§ 15. Individuel kompetencevurdering efter denne lov er realkompetencevurdering og har til formål at give deltageren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer som grundlag for videre og tilpasset erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for denne lovs rammer og til brug på arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Anerkendelse af realkompetence sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens realkompetencer i forhold til målbeskrivelserne i arbejdsmarkedsuddannelserne og enkeltfag optaget i de fælles kompetencebeskrivelser. Deltageren bidrager til at dokumentere de realkompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 3. Anerkendelse af realkompetence gives i form af en individuel uddannelsesplan bestående af den eller de arbejdsmarkedsuddannelser og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, der kan supplere deltagerens realkompetencer i forhold til dennes ønskede uddannelsesmål, som kompetencebevis, jf. § 15 b, stk. 1, eller uddannelsesbevis, jf. § 15 b, stk. 2.

Stk. 4. Alle, der har adgang til uddannelse inden for rammerne af denne lov, har adgang til individuel kompetencevurdering. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en individuel kompetencevurdering, hvis den skønner at ansøgerens kompetencer ikke eller kun i meget begrænset omfang indgår i målene for den eller de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i en fælles kompetencebeskrivelse, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

Stk. 5. Individuel kompetencevurdering foretages forud for eventuel optagelse til arbejdsmarkedsuddannelse.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om mål, rammer og indhold m.v. for individuel kompetencevurdering.«

8. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Individuel kompetencevurdering foretages af uddannelsesinstitutionerne i forhold til de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, som de er godkendt til at udbyde.

Stk. 2. Individuel kompetencevurdering kan afholdes på en virksomhed.

Stk. 3. Individuel kompetencevurdering kan tilrettelægges på heltid eller deltid.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om afholdelse, tilrettelæggelse og varighed af individuel kompetencevurdering m.v.

§ 15 b. Uddannelsesinstitutionerne udsteder efter anmodning fra deltageren kompetencebevis for de dele af en arbejdsmarkedsuddannelse og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, som deltageren har dokumenteret og uddannelsesinstitutionen har vurderet og anerkendt, at dennes realkompetencer, svarer til.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionerne udsteder uddannelsesbevis for arbejdsmarkedsuddannelse og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, hvis deltageren har dokumenteret og uddannelsesinstitutionen har vurderet og anerkendt, at dennes realkompetencer giver grundlag herfor.

§ 15 c. Undervisningsministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.«

9. § 16 affattes således:

»§ 16. Undervisningsministeren godkender efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, hvilke offentlige og private uddannelsesinstitutioner der kan udbyde de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Godkendelsen omfatter samtlige arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i den fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at dele af en fælles kompetencebeskrivelse ikke er omfattet af godkendelsen.

Stk. 2. Godkendelsen efter stk. 1 omfatter udbud af særlige forløb for flygtninge og indvandrere, efter § 14 og vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik efter § 14 a, medmindre undervisningsministeren bestemmer, at godkendelsen ikke skal omfatte disse forløb og vurderinger.

Stk. 3. Udbud af individuel kompetencevurdering efter § 15 følger udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at godkendelsen efter stk. 1 ikke skal omfatte udbud af individuel kompetencevurdering.

Stk. 4. Uddannelsesinstitutionerne fastsætter antallet af uddannelsespladser ved arbejdsmarkedsuddannelserne, jf. dog bestemmelsen om aktivitetslofter i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.«

10. I § 18 indsættes efter »arbejdsmarkedsuddannelserne«: »vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

11. § 19, stk. 1, affattes således:

»§ 19. Staten kan yde tilskud til udvikling af fælles kompetencebeskrivelser, jf. § 2, arbejdsmarkedsuddannelser, jf. § 10, vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil, jf. § 14a samt individuel kompetencevurdering, jf. § 15.«

12. § 20, stk. 1, affattes således:

»§ 20. Uddannelsesinstitutioner godkendt til at udbyde uddannelse efter § 10, herunder særlige forløb for flygtninge og indvandrere efter § 14, vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil efter § 14a eller individuel kompetencevurdering efter § 15 modtager tilskud efter reglerne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og opkræver eventuel betaling for deltagelse efter samme lov.«

13. I § 20, stk. 2, 1. pkt., ændres »kompetenceafklaring« til: »kompetencevurdering efter denne lov«.

14. I § 21, stk. 1, indsættes efter »kompetencebeskrivelse«: », og ved deltagelse i individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

15. I § 21, stk. 4, indsættes efter »uddannelse«: », vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil eller individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

16. I § 21, stk. 5, indsættes efter »former«: »eller individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

17. I § 25 indsættes efter »undervisningsministeren«: », Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

18. I § 28, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »undervisningen«: », vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil, individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

19. § 30 affattes således:

»§ 30. Under ophold på uddannelsesinstitutioner er deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse eller individuel kompetencevurdering efter denne lov, der ikke er omfattet af en arbejdsgivers sikringspligt efter lov om arbejdsskadesikring, berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Retten til ydelser omfatter skader, der er pådraget som følge af undervisning eller individuel kompetencevurdering under arbejdspladslignende forhold. Udgifterne afholdes af staten.«

20. I § 38 ændres »2007-08« til: »2008-09«.

§ 4

I lov nr. 488 af 31. maj 2000 om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, som ændret senest ved § 6 i lov nr. 593 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 2, indsættes før »kompetencevurdering«: »individuel«.

2. § 15 affattes således:

»§ 15. Adgang til videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse eller har realkompetencer, der efter en individuel kompetencevurdering anerkendes som svarende hertil, jf. dog stk. 5, nr. 2.

Stk. 2. Et fleksibelt forløb kan efter den modtagne institutions konkrete vurdering give adgang til en uddannelse på det følgende niveau i videreuddannelsessystemet.

Stk. 3. Ud over den adgangsgivende uddannelse eller kompetencer svarende hertil skal ansøgeren have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse eller realkompetencer, der efter en individuel kompetencevurdering anerkendes som svarende hertil.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om adgang til uddannelserne.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om,

- 1) at andre uddannelser, herunder private, kan give adgang til uddannelserne i videreuddannelsessystemet,
- 2) særlige adgangskrav til en uddannelse og
- 3) fravigelse af kravet om erhvervs erfaring.«

3. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Individuel kompetencevurdering har til formål at give ansøgeren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer (realkompetencer) i forhold til en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne. Anerkendelse af kompetence sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens individuelle kompetencer i forhold til adgangskrav til uddannelsen eller målbeskrivelserne i uddannelsesreglerne.

Stk. 2. Anerkendelse af realkompetencer gives af den institution, der har gennemført kompetencevurderingen, efter ansøgerens anmodning, jf. dog stk. 6, og § 15 b, stk. 3.

Stk. 3. Anerkendelse gives i form af

- 1) bevis for adgang til en uddannelse eller til dele af en uddannelse, jf. § 15,
- 2) bevis for dele af en uddannelse, jf. § 20, eller

3) bevis for fuldført uddannelse, jf. § 21.

Stk. 4. Individuel kompetencevurdering foretages efter anmodning fra ansøgeren. Når vurderingen skal give grundlag for ansøgning om adgang til en uddannelse, gennemføres kompetencevurderingen forud for optagelsen.

Stk. 5. Ansøgeren fremlægger fornøden dokumentation for de kompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 6. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en realkompetencevurdering, hvis den skønner, at ansøgerens dokumenterede kompetencer ikke eller kun i begrænset omfang svarer til adgangskravene til eller målene for den uddannelse eller de uddannelsesdele, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

§ 15 b. Kompetencevurdering foretages af uddannelsesinstitutionen i forhold til de uddannelser og dele heraf, som institutionen er godkendt til at udbyde, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Personer, der deltager i individuel kompetencevurdering, er, ud over reglerne om uddannelsens mål, ikke omfattet af de regler, der i øvrigt gælder for studerende på institutionen.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering, herunder om tilrettelæggelse, varighed og gennemførelse samt om beviset og de rettigheder beviset giver.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.«

4. § 18, stk. 4, ophæves.

5. I overskriften til § 20 udgår: »(merit)«.

6. § 20 affattes således:

»§ 20. Uddannelsesinstitutionen kan godkende, at allerede gennemførte uddannelseselementer eller anerkendte kompetencer i øvrigt efter en individuel kompetencevurdering, jf. § 15a, kan erstatte dele af et reguleret forløb.«

7. § 21 affattes således:

»§ 21. Uddannelsessøgende, der har gennemført en videregående uddannelse i videreuddannelsesystemet, eller har fået vurderet og anerkendt realkompetencer svarende hertil, har ret til få et uddannelsesbevis herfor. Beviset udstedes af den uddannelsesinstitution, hvor afgangprojektet eller realkompetencevurderingen er gennemført.«

8. I § 25 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Institutionen modtager tilskud og opkræver betaling for individuel kompetencevurdering efter § 15 a, efter bestemmelserne i lov om åben uddannelse.«

9. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. En skoles eller anden institutions afgørelse om anerkendelse af kompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering efter § 7, stk. 2 og § 15 a, stk. 1, kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. dog § 7, stk. 4. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 2. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der truffet afgørelsen. Hvis institutionen fastholder afgørelsen og klageren fastholder sin klage, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse samt sagens akter.

Stk. 3. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 4. Kvalifikationsnævnets afgørelse kan resultere i, at klager helt eller delvist får medhold i form af anerkendelse af realkompetence, at klager skal have tilbud om ny vurdering af realkompetence eller at klager ikke får medhold.

Stk. 5. Kvalifikationsnævnet kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af fristen i stk. 1.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionernes behandling af klager.«

§ 5

I lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. , jf. lovbekendtgørelse nr. 956 af 28. november 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, nr. 1) udgår »og ledige med rådighedsforpligtelse«.

2. I § 1, stk. 2, nr. 2) udgår », og ledige uden rådighedsforpligtelse under uddannelsen«.

3. § 2, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav til uddannelser, hvor der er fastsat adgangskrav, og individuel kompetencevurdering kan udbydes efter reglerne i lov om åben uddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

4. I § 3 indsættes efter stk. 9 som nyt stykke:

»Stk. 10. Udbud af individuel kompetencevurdering følger udbuddet af uddannelserne. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbuddet.«

5. I § 6, stk. 1, indsættes efter »virksomhed.«: »Staten yder endvidere tilskud til delvis dækning af udgifterne til individuel kompetencevurdering jf. dog stk. 3.«

6. § 6, stk. 2, nr. 9, ophæves.

7. I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Staten yder tilskud til dækning af individuel kompetencevurdering i forbindelse med uddannelser og uddannelsesaktiviteter efter stk. 2, nr.1) – 8) og i forbindelse med grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.«

Stk. 3-10 bliver herefter stk. 4-11.

8. I § 8, stk. 1, indsættes efter »forsøg.«: »Uddannelsesinstitutionerne opkræver betaling for individuel kompetencevurdering med undtagelse af vurderingerne efter § 6, stk. 3, og med undtagelse af vurderinger efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne for så vidt angår personer med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau, der deltager i individuel kompetencevurdering i forbindelse med videregående uddannelse.«

§ 6

I lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 795 af 18. august 2005, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 1, nr. 8, affattes således:

»8) Individuel kompetencevurdering efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 2, og § 2 træder i kraft den 1. august 2008.

Stk. 3. Følgende bestemmelser tages op til revision i folketingsåret 2010-11:

- 1) §§ 12-15 i lov om almen voksenuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 852 af 11. juni 2006, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2,
- 2) §§ 15-15 c i lov nr. 446 af 10. juni 2003 med senere ændringer om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som affattet ved denne lovs § 3, nr. 7-8 og
- 3) §§ 15-15 b i lov nr. 488 af 31. maj 2000 med senere ændringer om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, som affattet ved denne lovs § 4, nr. 2-3.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund for lovforslaget

Forslaget om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet mv.) bygger bl.a. på regeringens redegørelse til Folketinget "Anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne", november 2004, på Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden (velfærdsaftalen), juni 2006 og på Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen og Opfølgning på velfærdsaftalen, november 2006.

Regeringens redegørelse til Folketinget om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne blev fremsat af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, kulturministeren, økonomi- og erhvervsministeren og undervisningsministeren. Hovedbudskabet i redegørelsen er, at det i lyset af Danmarks behov for at styrke viden- og kompetenceniveauet er nødvendigt at indføre bedre muligheder for at anerkende realkompetencer i forhold til uddannelser, hvor der ikke allerede findes bestemmelser herom.

Dette lovforslag medfører, at der på voksen- og efteruddannelsesområdet indføres adgang til anerkendelse af realkompetence, hvor der ikke allerede er mulighed herfor, og en udbygning af anerkendelse af realkompetence på områder, hvor muligheden allerede findes. På visse områder indføres mulighed for udstedelse af uddannelsesbevis på baggrund af anerkendelse af realkompetence, jf. nedenfor.

Realkompetence omfatter en persons samlede kvalifikationer, viden, færdigheder og kompetencer, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.

I uddannelsessystemet findes forskellige muligheder for at få godskrevet tidligere gennemført (offentlig anerkendt) uddannelse efter bestemmelser om anerkendelse af merit. Kompetencer kan imidlertid tilegnes mange steder uden for det offentlige uddannelsessystem, fx gennem privat uddannelse eller i arbejdslivet gennem læring på jobbet og ved virksomhedsintern uddannelse, gennem folkeoplysende undervisningsaktiviteter, herunder højskoleophold og aftenskolekurser, gennem deltagelse i foreningslivets forskellige aktiviteter, fx som aktiv frivillig i en hjælpeorganisation eller som idrætsleder, eller i fritiden øvrigt, fx sprogtiltagelse gennem udlandsophold. Ved anerkendelse af realkompetence gives anerkendelse for både formelle og uformelle kompetencer.

Trepartsudvalget om livslang opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet peger i sin rapport fra februar 2006 på behovet for, at alle voksne, især de med kortest uddannelsesbaggrund, gives adgang til en kompetencevurdering og mulighed for anerkendelse af deres realkompetencer i forhold til voksen- og efteruddannelse med henblik på at styrke og kvalificere efterspørgslen efter uddannelse og opkvalificering. Det indgår ligeledes i slutdokumentet af 20. marts 2006 fra Trepartsudvalget.

Mange voksne, især ufaglærte, deltager ikke i voksen- og efteruddannelse på grund af manglende motivation. Erfaringer viser, at for mange voksne er en dokumentation og anerkendelse af deres kompetencer af stor betydning for deres kompetenceudvikling. Det gælder både i forhold til deltagelse i voksen- og efteruddannelse og i læringsaktiviteter på arbejdspladsen. Dermed kan øget anvendelse af realkompetencevurderinger medvirke til at nedbryde barrierer og gøre voksen- og efteruddannelse mere attraktiv for den enkelte. Vurdering og anerkendelse af kompetencer bidrager til at øge virksomhedernes viden om deres ansattes kompetencer, til at identificere uddannelsesbehov og det fremmer en mere kvalificeret og målrettet brug af de offentlige uddannelser som led i medarbejdernes kompetenceudvikling. En anerkendelse af borgernes realkompetencer kan samtidig medvirke til, at flere borgere får mulighed for at bidrage mere aktivt, og at færre er henvist til passiv forsørgelse, hvilket vil styrke det danske samfund.

Voksne lærer i mange forskellige sammenhænge, der har betydning for den enkeltes personlige udvikling og muligheder for at deltage i samfundslivet. Deltagelse i folkeoplysende undervisning, frivilligt arbejde og engagement i foreningslivet samt aktiviteter i fritidslivet spiller en vigtig rolle for den enkeltes udvikling af personlige, sociale og demokratiske kompetencer. Hvis flere personer kan motiveres til at deltage aktivt i

samfundslivet gennem en synliggørelse og værdsættelse af disse kompetencer, vil det kunne styrke sammenhængskraften i det danske samfund.

Lovforslaget er samtidig et vigtigt dansk bidrag til det europæiske samarbejde om at fremme anerkendelse af kompetencer på arbejdsmarkedet og lette adgangen til livslang læring, hvilket medlemslandene bl.a. gennem implementering af europæiske redskaber og referencer, der styrker gennemsigtigheden og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer, har forpligtet sig til på baggrund af Lissabonmålsætningerne og Bologna- og Københavnererklæringerne.

2. Lovændringer vedrørende realkompetence

2.1. Indholdet og rækkevidden af de foreslåede lovændringer vedrørende realkompetence

Med lovforslaget foreslås ændringer af en række love på voksen- og efteruddannelsesområdet, således at der skabes hjemmel til, at den enkelte borger sikres adgang til vurdering og anerkendelse af sine realkompetencer i forhold til en uddannelse henholdsvis til et fag, der kan indgå i en konkret uddannelse. Vurdering og anerkendelse sker i forhold til en uddannelse eller et fagligt niveau, der indgår i en uddannelse, og foretages af de uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at foretage realkompetencevurdering.

Følgende love foreslås ændret ved dette lovforslag: Lov om almen voksenuddannelse, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Et forslag om ændring af lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) (Styrket læse-, skrive- og regneindsats i forbindelse med forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne), som fremsættes samtidig med dette lovforslag, vil tillige indeholde ændringer vedrørende realkompetence på FVU-området.

Den enkelte borgers formål med at få foretaget en realkompetencevurdering vil afhænge af vedkommendes ønsker og forudsætninger. Uddannelsesinstitutionens anerkendelse af den enkeltes realkompetencer som resultat af en vurdering i forhold til en uddannelse afhænger af formålet med og resultatet af vurderingen inden for den konkrete uddannelses rammer. Det kan være:

- 1) At opfylde krav om formel uddannelse som adgangsbetingelse til uddannelsen (herunder få adgangsbævis med henblik på evt. senere at søge optagelse på den pågældende uddannelse).
- 2) At få udarbejdet en plan for afkortning og/eller individuel tilrettelæggelse af en bestemt uddannelse.
- 3) At få udstedt et uddannelsesbevis for hele den pågældende uddannelse eller for afsluttede dele i overensstemmelse med reglerne for de enkelte uddannelser.

Uddannelsesinstitutionen kan efter anmodning udstede dokumentation for den anerkendelse af ansøgerens realkompetence, som der ikke kan udstedes uddannelsesbevis for i form af et (real)kompetencebevis. I realkompetencebeviset angives nærmere, hvad der er anerkendt i forhold til uddannelsens henholdsvis fagets mål/niveau.

De foreslåede lovændringer sigter på at udmønte en række principper for en udbygning af vurdering og anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne:

- Den enkelte borger kan få sine realkompetencer vurderet baseret på rammer og regler fastlagt inden for de enkelte uddannelsesområder.
- Den enkelte bidrager til at dokumentere sine realkompetencer.
- En kompetencevurdering foretages altid med udgangspunkt i de enkelte uddannelsers mål og adgangskrav (eller faglige niveauer inden for almen voksenuddannelse og gymnasiale fag tilrettelagt for voksne).
- Den enkeltes kompetencer anerkendes, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.
- Uddannelsernes kvalitet/niveau må ikke forringes, selv om uddannelsesbeviset bygger helt eller delvis på anerkendt realkompetence erhvervet uden for det offentlige uddannelsessystem.
- Resultatet af vurderingen dokumenteres gennem udstedelse af et kompetencebevis eller uddannelsesbevis.

Udbygning og anerkendelse af realkompetence i forhold til konkrete uddannelser henholdsvis i forhold til fag i konkrete uddannelser baserer sig på et grundlæggende princip om frivillighed for den enkelte, dvs. det er et tilbud til borgerne.

Vurdering og anerkendelse af realkompetence findes i dag i forskellig form på følgende voksen- og efteruddannelsesområder: Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU), grunduddannelse for voksne (GVU), forberedende voksenundervisning (FVU), almen voksenuddannelse (avu) og gymnasiale uddannelser (der kan tilrettelægges som enkeltfag for voksne).

2.2. Hovedelementer i udbygningen

Den foreslåede udbygning omfatter især følgende:

- Individuel kompetenceafklaring i forbindelse med arbejdsmarkedsuddannelse (AMU) udbygges. Samtidig nyorienteres ordningen med henblik på at understøtte en samordning på uddannelsesinstitutionerne med individuel kompetencevurdering i forhold til erhvervsrettet grunduddannelse for voksne (GVU). I forbindelse hermed omdøbes individuel kompetenceafklaring (IKA) til individuel kompetencevurdering (IKV). Endvidere skal uddannelsesinstitutionerne tilbyde vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og regning/matematik.
- Der indføres adgang til individuel kompetencevurdering i videregående voksenuddannelse (VVU) og diplomuddannelse i Videreuddannelsessystemet for Voksne enten i forhold til afløsning af formel uddannelse som adgangskrav eller/og i forhold til afkortning af uddannelsen.
- Der etableres mulighed for udstedelse af uddannelsesbevis alene på grundlag af realkompetencevurdering for hele den pågældende uddannelse eller for afsluttede dele i overensstemmelse med reglerne for de enkelte uddannelser.
- Der skal være mulighed for dokumentation af den anerkendelse af ansøgerens realkompetence, som der ikke kan udstedes uddannelsesbevis for. Denne dokumentation udstedes i form af et kompetencebevis med nærmere angivelse af, hvad der er anerkendt i forhold til uddannelsens henholdsvis fagets mål/niveau.
- Der indføres en ordning for adgang til realkompetencevurdering uden optagelse, og alene med henblik på udstedelse af kompetencebevis i forhold til faglige niveauer inden for almen voksenuddannelse og gymnasiale uddannelser, der udbydes på VUC. (Der vil ikke kunne udstedes et bevis for samlet gymnasial uddannelse, der udelukkende eller overvejende består af kompetencebeviser, jf. reglerne for de pågældende uddannelser).
- Eksisterende ordninger for vurdering af forudsætninger/kvalifikationer ved optagelse på forberedende voksenundervisning (FVU) og almen voksenuddannelse (avu) synliggøres gennem eksplicit nævnelser i lovene.
- Der skal være deltagerbetaling for realkompetencevurdering, dog ikke for personer med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau.
- Der indføres klageadgang på visse uddannelsesområder, jf. nedenfor.

2.3. Deltagerbetaling eller fritagelse herfor

Det foreslås, at der ikke skal være deltagerbetaling for realkompetencevurdering i forbindelse med voksenuddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau. Kriteriet for gratis deltagelse i realkompetencevurdering foreslås således fortsat at være hvilke uddannelser, der udbydes som relevante for målgruppen af kortuddannede. Alle deltagere på disse uddannelser stilles således ens med hensyn til betaling for realkompetencevurdering. Det svarer til de eksisterende ordninger for arbejdsmarkedsuddannelserne, grunduddannelse for voksne (GVU). Samtidig foreslås det, at personer med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau vil være fritaget for betaling for realkompetencevurdering til videregående uddannelser.

Den foreslåede nye mulighed for realkompetencevurdering i forhold til almen voksenuddannelse og gymnasiale fag uden optagelse på de uddannelser/fag, der udbydes på et VUC, foreslås tilsvarende at være gratis.

Ved optagelse på almen voksenuddannelse og gymnasiale uddannelser tilrettelagt for voksne er betalingen for den indledende realkompetencevurdering indeholdt i deltagerbetalingen for undervisning og prøve i enkeltfagssystemet.

Ved optagelse på de videregående niveauer i Videreuddannelsessystemet for Voksne (VVU og diplomuddannelser) opkræves deltagerbetaling for eventuel realkompetencevurdering kun for ansøgere med uddannelse over erhvervsuddannelsesniveau.

2.4. Uddannelsesinstitutionernes vurdering og anerkendelse af realkompetence

Det foreslås, at det fortsat er de uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelserne, som vurderer ansøgerens realkompetencer i forhold til de adgangskrav eller de uddannelsesmål, der gælder for den ønskede uddannelse mv. og således er målestok for vurderingen. Det svarer til de eksisterende ordninger, hvor det er kompetente lærere og vejledere, der foretager vurderingen. Skolen skal ligeledes afgøre, om der skal ske fritagelse for betaling for realkompetencevurderingen. For så vidt angår realkompetencevurdering i forhold til almen voksenuddannelse og det gymnasiale område, vil det dog alene være voksenuddannelsescentre, der udbyder almen voksenuddannelse og almengymnasiale uddannelser, der kan foretage realkompetencevurdering i forhold til fag, der udbydes på den pågældende institution som led i de nævnte uddannelser hos ansøgere, der ikke samtidigt søger om optagelse.

Afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forhold til en bestemt uddannelse mv. sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens realkompetencer. Vurderingen kan eksempelvis bygge på dokumentation for tidligere uddannelse, viden og færdigheder mv., der er opnået gennem erhvervsarbejde og kompetencer opnået på forskellig vis i fritidslivet, herunder folkeoplysende aktiviteter.

En kompetencevurdering vil typisk anvende en vifte af forskellige metoder og værktøjer med henblik på, at den enkeltes realkompetence kan demonstreres og vurderes på en sikker måde i forhold til uddannelsens mål og krav. Efter behov skal det kunne foregå som et forløb. Forløbene forventes typisk at vare op til nogle dage. Der skal også lægges vægt på andre bedømmelsesformer end traditionelle prøver, og hvor det er relevant, vil vurderingen kunne foregå fx på en virksomhed.

Metoder til vurdering af realkompetence kan være:

- Vurdering af skriftlig dokumentation af kompetencer i form af et CV eller en personlig dokumentationsmappe mv., som kan indgå i vurderingen.
- Strukturerede interview i de forskellige faser af vurderingsprocessen, herunder bl.a. brug af vurderingsskemaer i forhold til mål og fagligt indhold i den ønskede uddannelse.
- Observation og bedømmelse af ansøgerens færdigheder og kompetencer. Det kan bl.a. være løsning af konkrete faglige opgaver, som er relevante i forhold til de kompetencer, uddannelsen sigter mod.
- Test og prøver, herunder it-baserede, til vurdering af den enkeltes teoretiske viden og praktiske færdigheder.

En kompetencevurdering vil ofte omfatte en kombination af metoder, som er tilpasset den enkeltes uddannelsesvalg og forudsætninger.

I forhold til en uddannelse, hvor der er klageadgang, skal uddannelsesinstitutionen dokumentere kompetencevurderingen på en sådan måde, at den kan danne grundlag for efterprøvning i forbindelse med en skriftlig behandling ved klageinstansen.

2.5. Synliggørelse af den enkeltes realkompetencer som grundlag for kompetencevurdering

Viden, færdigheder og kompetencer kan – uanset hvor og hvordan de er erhvervet – nyttiggøres af den enkelte som led i kompetenceudvikling bl.a. i det formelle uddannelsessystem. Mulighed for vurdering og anerkendelse af realkompetence i forhold til en uddannelse sætter et særligt fokus på, hvordan den enkelte borgers kompetencer kan synliggøres og dokumenteres. Den enkelte bidrager med at fremlægge dokumentation for de kompetencer, som den pågældende har erhvervet gennem uddannelse, i arbejdslivet og fritidslivet, og som denne vil påberåbe sig som grundlag for realkompetencevurderingen i forhold til en ønsket uddannelse. En sådan dokumentation har stor betydning som grundlag for uddannelsesinstitutionens arbejde med vurdering og anerkendelse i forhold til uddannelsen. Den uddannelsesinstitution, som borgeren søger om at blive vurderet hos, skal dog i en indledende vejlednings- og afklaringsfase kunne være behjælpelig med at vejlede den pågældende om behov og mulighed for, at ansøgeren selv skaffer dokumentation for relevante kompetencer i det omfang, det er muligt.

Dokumentation for realkompetence kan dreje sig om dokumentation fra arbejdsgivere, fra kursus- og uddannelsesaktiviteter og folkeoplysende undervisning mv., eller det kan være egne vurderinger af relevante erfaringer fra eksempelvis arbejde i en frivillig organisation mv. Tilvejebringelse af personlig dokumentation for realkompetencer er frivillig for den enkelte, men manglende dokumentation vil kunne indebære, at institutionen må afvise at foretage en realkompetencevurdering.

Der er behov for en mere systematisk og sammenhængende indsats for at synliggøre og dokumentere viden, færdigheder og kompetencer erhvervet gennem arbejdslivet, folkeoplysning og frivilligt arbejde mv. og således forbedre samspillet mellem læring, der finder sted i disse sammenhænge, og de foreslåede nye muligheder for vurdering og anerkendelse af realkompetence i forhold til de offentlige voksen- og efteruddannelser. For at understøtte dette samspil vil Undervisningsministeriet i et tæt samarbejde både med arbejdsmarkedets parter og med de folkeoplysende og frivillige organisationer udvikle nogle redskaber, som den enkelte kan bruge til afklaring og beskrivelse af sine realkompetencer, som er erhvervet i arbejdslivet henholdsvis i forbindelse med folkeoplysnings-, forenings- eller fritidsaktiviteter. Dokumentation heraf i form af dokumentationsmapper skal være tilgængelige for såvel enkeltpersoner som virksomheder. Redskaberne skal være tilgængelige både via Internettet og i papirform. Resultatet af dette udviklingsarbejde planlægges at foreligge i begyndelsen af 2007.

Sådanne dokumentationsredskaber vil også kunne være nyttige for den enkelte til andre formål fx i forbindelse med jobsøgning.

En kompetencemappe, der er udviklet til støtte for ansøgere til danske uddannelser og til brug på det danske arbejdsmarked, kan også være et godt udgangspunkt for at anvende Europass-CV, som indgår i den fælleseuropæiske ramme for dokumentation af uddannelse, praktiske erfaringer og sprogkundskaber. Den fælleseuropæiske ramme sigter på at understøtte mobilitet ved at gøre europæiske borgeres kvalifikationer og kompetencer lettere at forstå og sammenligne på tværs i de europæiske lande.

2.6. Kvalitetssikring af kompetencevurdering og af uddannelserne

Det er væsentligt, at uddannelsernes kvalitet og niveau ikke sænkes. Både arbejdsmarkedet og (videre)uddannelsessystemet må kunne have tillid til resultatet af uddannelsesinstitutionernes vurdering og anerkendelse af realkompetencer. Det stiller krav til kvalitetssikring af kompetencevurderingen og af uddannelserne.

Vurdering og anerkendelse af realkompetence vil blive understøttet gennem krav til redskaber, metoder og procedurer for kompetencevurdering, der kan sikre pålidelighed, kvalitet, synlighed og dokumenterbarhed. Uddannelsesinstitutionerne får til opgave at synliggøre krav og procedurer for at bedømme realkompetencer. Undervisningsministeriet vil udarbejde administrative regler for uddannelsesinstitutionerne om mål, rammer og vilkår for at gennemføre en kompetencevurdering og om oplysninger som led i ministeriet tilsyn.

2.7. Klageadgang

Der foreslås indført adgang til at klage til en uvildig klageinstans over uddannelsesinstitutioners afgørelser om anerkendelse af realkompetence, hvor der ikke allerede er klageadgang, og hvor en klageadgang vurderes relevant. Konkret foreslås det, at der bliver klageadgang til Kvalifikationsnævnet. Efter gældende regler behandler Kvalifikationsnævnet klager over afgørelser vedrørende anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. Med de foreslåede ændringer vil der tillige være bestemmelser om klageadgang til Kvalifikationsnævnet i de berørte uddannelseslove.

Forslaget om klageadgang drejer sig om følgende uddannelsesområder: Grunduddannelse for voksne (GVU), for så vidt angår teoretiske kompetencer, og de videregående uddannelser VVU og diplomuddannelse, jf. lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. Dertil kommer den foreslåede nye mulighed på voksenuddannelsescentre (VUC) og andre uddannelsesinstitutioner for vurdering og anerkendelse af realkompetence uden optagelse, alene med henblik på udstedelse af bevis, i forhold til faglige niveauer inden for almen voksenuddannelse og gymnasiale fag udbudt på institutionen.

På de øvrige voksen- og efteruddannelsesområder gælder, at der enten allerede er, eller det er besluttet at indføre klageadgang på området - eller at behovet for en særlig klageadgang fortsat vurderes at være begrænset, fordi der her typisk er tale om meget korte uddannelsesforløb.

Med den foreslåede afgrænsning omfatter klageadgangen uddannelsesområder, hvor det må antages, at institutionens kompetencevurdering typisk vil være baseret på prøver, test og skriftlig behandling snarere end egentlige praktiske værkstedsøvelser. Det vil kunne give mulighed for en valid efterprøvning på et skriftligt grundlag. Når en uddannelsesinstitution har foretaget en realkompetencevurdering, skal den dokumentere vurderingen på en sådan måde, at den kan bidrage til at danne grundlag for efterprøvning i forbindelse med en skriftlig behandling ved Kvalifikationsnævnet.

Kvalifikationsnævnets afgørelse kan resultere i, at klager helt eller delvist får medhold i form af anerkendelse af realkompetence i forhold til det ansøgte, at klager skal have tilbud om ny vurdering af realkompetence på institutionen, eller at klager ikke får medhold. Uddannelsesinstitutionernes kompetence til at udstede uddannelsesbeviser og kompetencebeviser foreslås fastholdt, og Kvalifikationsnævnet skal således ikke kunne udstede beviser som erstatning for institutioners manglende udstedelse af bevis.

Forslaget indebærer en udvidet klageadgang i forhold til den gældende adgang til at klage til Undervisningsministeriet over retlige mangler (og på det gymnasiale område også skønmæssige afgørelser), som ikke berøres heraf.

3. Andre lovændringer

3.1. Andre ændringer i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Foruden ændringer vedrørende udbygning af anerkendelse af realkompetence foreslås en række andre ændringer i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Som opfølgning på Aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden sikres hjemmel til at udbyde en kort praksisorienteret arbejdsmarkedsuddannelse i dansk som andet sprog og eventuelt andre uddannelser, der kun kan gennemføres i tilknytning til og som støtte for andre arbejdsmarkedsuddannelser. Hensigten er at udvikle mere målrettede og bedre tilbud til grupper af tosprogede med danskproblemer for derved at forbedre deres mulighed for tilknytning til arbejdsmarkedet og deltagelse i voksen- og efteruddannelse.

Som opfølgning på velfærdsaftalen foreslås også sikring af hjemmel til at tilbyde deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse og individuel kompetencevurdering en vurdering af deres basale færdigheder i læsning, skrivning og regning mv. samt vejledning i tilknytning hertil. Kortlægninger foretaget for regeringens Trepartsudvalg viser, at 150.000 – 800.000 personer i arbejdsstyrken har utilstrækkelige basale færdigheder i varierende omfang. De eksisterende undervisningstilbud – primært forberedende voksenundervisning (FVU) – dækker i deres indhold behovet, men kun godt 17.000 personer (knap 1.000 årselever), deltager årligt i FVU. Bedre muligheder for at opfange og vejlede personer med utilstrækkelige basale færdigheder forventes at kunne øge motivationen for deltagelse i voksen- og efteruddannelser og til at medbringe ledighedsgraden hos denne persongruppe.

Udbudsbestemmelserne i lovens § 16 foreslås ændret, bl.a. ved at udvide godkendelsen til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser til også at omfatte enkeltfag, så udbyderne bedre kan imødekomme brugernes behov for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Samtidig foreslås det, at godkendelsen til udbud skal kunne begrænses til visse dele af en fælles kompetencebeskrivelse og med hensyn til udbud af særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere, vurdering af basale færdigheder og individuel kompetencevurdering.

Desuden foreslås det, at Styrelsen for statens Uddannelsesstøtte eksplicit får hjemmel til at indhente oplysninger til brug for beregning og udbetaling af befordringstilskud.

Revisionsbestemmelsen i lovens § 38 foreslås ændret, således at loven tages op til revision i folketingsåret 2008-09 i stedet for 2007-08, idet Evalueringsinstituttet ultimo 2006 vil indlede en evaluering af AMU-området, der vil omfatte den overvejende del af de elementer, som indgår i lovovervågningen.

Endvidere foreslås forskellige ændringer som konsekvens af andre ændringsforslag og for at ligestille deltagere i individuel kompetencevurdering med deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse.

3.2. Andre ændringer i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

I lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. foreslås foruden ændringer vedrørende realkompetence også konsekvensændringer i lovens § 1 som følge af, at den tidligere sondring mellem ledige med og uden rådighedsforpligtelse i forhold til de praktiske hensyn, der skal tages ved tilrettelæggelsen af åben uddannelse, ikke længere er relevant.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Indførelse af realkompetencevurdering på videregående voksenuddannelser og diplomuddannelser forudsættes at ske via deltagerbetaling for personer med uddannelse over erhvervsuddannelsesniveaue og et statsligt tilskud ved kompetencevurdering, der medfører afkortning af uddannelse med min. 15 pct. eller udstedelse af uddannelsesbevis. Modellen er udgiftsneutral, idet merudgifter til det statslige tilskud udlignes af besparelser på taxametre gennem afkortning af uddannelsen. I 2008 og 2009 er der afsat en samlet ramme på 3 mio. kr. til at friholde personer højst med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveaue (ikke-faglærte og faglærte) for deltagerbetaling ved realkompetencevurdering i forbindelse med videregående uddannelse.

Indførelse af realkompetencevurdering på fag på avu- og gymnasialt niveaue uden samtidig optagelse etableres uden deltagerbetaling og med et taxametertilskud til kompetenceafklarende forløb med henblik på udstedelse af kompetencebeviser. Da der allerede i dag sker en kompetencevurdering og eventuel afkortning af uddannelsesforløbet i forbindelse med indplacering på avu- og hf-enkeltfag, vil der ikke være mindreudgifter på grund af afkortning af uddannelserne. Modellen indebærer derfor merudgifter på 3,0 mio. kr. årligt ved et anslået deltagerantal på 600 personer årligt.

Det forudsættes, at lovforslaget resulterer i en forøgelse af antallet af realkompetencevurderinger på arbejdsmarkedsuddannelsesområdet (AMU-IKV) i forhold til i dag. Der afsættes 1 mio. kr. i 2007 og 4 mio. kr. årligt i 2008-09 til den forventede aktivitetsforøgelse

Der indføres tilskud til vurdering af basale færdigheder for deltagere i AMU-uddannelse via indførelse af en særlig takst. Merudgifter hertil udgør 9 mio. kr. årligt ved et anslået antal på ca. 50.000 AMU-deltagere, som skal vurderes årligt. Udgifter til udvikling af vurderingsredskaber og evt. udgifter til VEU-godtgørelse, befordringstilskud mv. afholdes indenfor Undervisningsministeriets eksisterende ramme til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (EVE-rammen). Ændringen forventes at træde i kraft den 1. august 2007, hvorfor der kun vil være halv udgift i 2007.

Det er behæftet med usikkerhed at skønne, hvor mange der vil benytte sig af den foreslåede klageadgang til Kvalifikationsnævnet. I lyset af nævnets nuværende aktivitet og erfaringer fra andre områder skønnes 100-200 klager årligt at komme til behandling i nævnet. Udgiften hertil anslås at udgøre i alt 1,1 mio. kr. årligt. Udgifterne vedrører formandshonorar, sekretariatsbetjening, honorar til behandling af klager i nævnet (2.500 kr. pr. sag) samt diverse udgifter til kontorhold.

Muligheden for at udbyde korte fagunderstøttende AMU-uddannelser (i dansk som andetsprog mv.) skønnes at medføre merudgifter pr. år i 2007-2010 på 8 mio. kr. Udgifterne afholdes indenfor den eksisterende EVE-rammen.

Af tabel 1 nedenfor fremgår de forventede økonomiske konsekvenser af lovforslaget. Det fremgår endvidere, hvilke udgifter, der finansieres som led i Aftale og fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden, og hvilke udgifter, der finansieres via omprioriteringer indenfor EVE-rammen.

Tabel 1. Oversigt over de økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Initiativ / udgift (mio. kr.)	2007	2008	2009	2010
Indførelse af realkompetencevurdering på videregående voksenudd. og diplomudd.	-	-	-	-
Friholdelse for deltagerbetaling for personer med udd. højst t.o.m. eud-niveau (ikke-faglærte og faglærte) ved realkompetencevurdering på videregående voksenudd. og diplomudd. (ramme)	0	3,0	0	0
Indførelse af realkompetencevurdering på avu- og gymnasialt niveau	0	3,0	3,0	0
Øget realkompetencevurderingsaktivitet på AMU	1,0	4,0	4,0	0
Indførelse af tilskud til vurdering (screening) af basale færdigheder på AMU	4,5	9,0	9,0	9,0
Klageadgang til Kvalifikationsnævnet	0,3	1,1	1,1	0
Udg. i alt finansieret af midler afsat i.f.m. Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden	5,8	20,1	17,1	9,0
Korte fagunderstøttende AMU-uddannelser i dansk som andet sprog mv. (finansieret indenfor den eksisterende EVE-ramme)	8,0	8,0	8,0	8,0

Samlet set forventes lovforslaget at medføre merudgifter for ca. 25-28 mio. kr. årligt ved fuld indfasning, jf. tabel 1. Merudgifter til friholdelse af personer med en højeste uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau, indførelse af realkompetencevurdering på fag på avu- og gymnasialt niveau uden samtidig optagelse, vurdering af basale færdigheder på AMU-området, til flere realkompetencevurderinger på AMU samt klageadgang til Kvalifikationsnævnet finansieres af midlerne afsat i forbindelse med Aftalen om fremtiden velstand og velfærd og investeringer i fremtiden. De øvrige merudgifter finansieres via omprioriteringer indenfor Undervisningsministeriets ramme til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Ingen.

6. De miljømæssige konsekvenser for erhvervslivet

Ingen.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Lovovervågning

Bestemmelser om vurdering og anerkendelse af realkompetence i hhv. lov om almen voksenuddannelse, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne - for så vidt angår videregående udannelse, vil blive omfattet

af lovovervågning. Bestemmelserne tages op til revision i folketingsåret 2010-11. Som led i overvågningen vil Undervisningsministeriet gennemføre en undersøgelse med det formål at vurdere, om de nye ordninger har den tilsigtede virkning og kvalitet. I den forbindelse foretages en vurdering af institutionernes roller og ansvar.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

[Se høringsliste]

11. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Merudgifter på 13,8 mio. kr. i 2007, 28,1 mio. kr. i 2008, 25,1 mio. kr. i 2009 og 17,0 mio. kr. i 2010
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen. For institutionerne må der dog forventes en øget administrativ byrde
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om almen voksenuddannelse

Til nr. 1

Allerede i dag sker der en konkret vurdering af den enkelte ansøgers forudsætninger og kvalifikationer i forbindelse med ansøgning om optagelse på almen voksenuddannelse med henblik på at kunne vurdere bl.a., på hvilket fagligt niveau ansøgeren kan optages, jf. § 13 i avu-bekendtgørelsen. Med lovforslaget foreslås det, at dette præciseres i loven.

Det foreslåede nye stykke 2 i § 2 indeholder hjemmel for undervisningsministeren til at fastsætte regler om mål, rammer og vilkår for at gennemføre en kompetencevurdering. I § 54 i lov nr. 557 af 9. juni 2006 om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er der hjemmel til at indhente oplysninger til brug for ministeriets tilsyn.

Til nr. 2

Efter gældende regler foretages der en vurdering af kvalifikationer hos en person, der søger optagelse på almen voksenuddannelse eller en gymnasial uddannelse, tilrettelagt som enkeltfag. Endvidere foretages der

en vurdering af kvalifikationer hos den enkelte person, der som selvstuderende ønsker at blive indstillet til at aflægge prøve i enkelte fag.

Tilbuddet efter det foreslåede nye *kapitel 2* er alene rettet mod personer, der enten ikke søger om optagelse på almen voksenuddannelse eller på en gymnasial uddannelse tilrettelagt som enkeltfag, eller som ikke ønsker at aflægge prøve som selvstuderende.

Med forslaget til § 12 indføres der en pligt for enhver uddannelsesinstitution, der er godkendt til at varetage almen voksenuddannelse, samt enhver institution, der er godkendt til at varetage almen voksenuddannelse samt almengymnasiale uddannelser, (normalt et voksenuddannelsescenter (VUC)) til at tilbyde alle, der i øvrigt ville have ret til at blive optaget på almen voksenuddannelse eller en gymnasial uddannelse tilrettelagt som enkeltfag, eller ret til at aflægge prøve i et fag som selvstuderende, at få foretaget en individuel vurdering af sine kompetencer i forhold til målene for de enkelte fag, der indgår eller kan indgå i almen voksenuddannelse eller i en gymnasial uddannelse. For den enkelte institution omfatter forpligtelsen til at foretage en kompetencevurdering alene en vurdering i forhold til de fag, der udbydes på den pågældende institution på niveauerne G-A. Retten til at foretage kompetencevurdering omfatter foruden fag, der aktuelt udbydes, tillige fag, hvor der på institutionen er personer, der har ajourført undervisningskompetence i det eller de fag, kompetencevurderingen skal ses i forhold til, og som institutionen har udbudt inden for de seneste par år.

Med forslaget til § 13 vil enhver, der har fået foretaget en individuel kompetencevurdering og modtaget et kompetencebevis herfor, kunne søge om merit for det afsluttede forløb i forbindelse med optagelse på en af de uddannelser, som den foretagne vurdering er sket i forhold til, samt i visse tilfælde i overensstemmelse med reglerne for de pågældende uddannelser kunne få afkortet sit undervisningsforløb. Den pågældende vil endvidere kunne anvende det pågældende bevis i forbindelse med igangværende eller kommende uddannelse eller beskæftigelse. Kompetencebeviset vil endvidere kunne indgå ved ansøgning om optagelse til videregående uddannelse, idet et kompetencebevis for et helt gymnasialt fag sidestilles med, at prøve i det pågældende fag er bestået.

For så vidt angår de gymnasiale uddannelser følger det af reglerne om disse uddannelser, at en elev for at opnå en samlet eksamen, skal have afsluttende karakterer for mindst 6 fag, hvoraf 3 fag skal være inden for den obligatoriske fagrække. Der vil således ikke kunne udstedes et bevis for en samlet gymnasial uddannelse, der udelukkende eller overvejende består af kompetencebeviser, fordi merit på grundlag af sådanne beviser ikke giver mulighed for karakteroverførsel.

Med henblik på bl.a. at kunne tilrettelægge den konkrete kompetencevurdering på en hensigtsmæssig måde, herunder vurdere, på hvilket niveau den pågældende ansøgers kvalifikationer og kompetencer skønnes at være, er det ansøgerens ansvar at fremkomme med den fornødne dokumentation for sine kompetencer. Institutionen vil i den forbindelse kunne afslå at realkompetencevurdere en person, hvis kompetencer ikke eller kun i meget begrænset omfang svarer til de mål, der centralt er fastlagt for et fag på et givet niveau, som den pågældende ansøger ønsker at blive vurderet i forhold til. Det forudsættes imidlertid, at institutionen i givet fald vil vejlede den pågældende om at søge om en vurdering på relevant niveau, eller fx anbefale ansøgeren at aflægge prøve som selvstuderende.

Et kompetencebevis, der udstedes i henhold til forslaget § 14, kan enten indeholde bevis for opfyldelse af dele af et fag på et bestemt niveau, såfremt den pågældendes kompetencer vurderes til ligeværdigt at bidrage til opfyldelse af fagets mål, eller bevis for et helt fag, så kompetencebeviset træder i stedet for undervisning og prøve, såfremt faget normalt afsluttes med prøve. Et kompetencebevis for et helt fag fra den gymnasiale fagrække vil som hovedregel kunne medføre krav om fuld merit, dvs. for såvel undervisning og prøve, ved en efterfølgende optagelse på en gymnasial uddannelse. Der gives merit uden karakteroverførsel. Et kompetencebevis vil endvidere, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, kunne træde i stedet for et enkeltfagsbevis ved udstedelse af et samlet eksamensbevis for en konkret gymnasial uddannelse, jf. de nærmere regler herom i bekendtgørelsen om merit i de gymnasiale uddannelser. De nærmere regler for udformningen af et kompetencebevis vil blive udmøntet i bekendtgørelsesform.

Vurdering og anerkendelse af realkompetence vil blive understøttet gennem krav til redskaber, metoder og procedurer for kompetencevurdering, der kan sikre pålidelighed, kvalitet, synlighed og dokumenterbarhed,

jf. afsnittet om kvalitetssikring af kompetencevurdering og af uddannelserne i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med forslaget til § 15 vil ministeren blive bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om realkompetencevurdering, herunder for at sikre, at et kompetencebevis alene udstedes, i det omfang den pågældendes kvalifikationer reelt kan opfylde og dermed ligestilles med de krav, der er fastsat i målene for de enkelte fag, der er foretaget en vurdering i forhold til.

Med henblik på at sikre, at kompetencevurderingen sker under medvirken af personer, der har undervisningskompetence i det eller de fag, kompetencevurderingen skal ses i forhold til, foreslås det, at ministeren i bekendtgørelsesform kan fastsætte nærmere regler om, hvilke faglige kvalifikationer der skal være til stede hos personer, der deltager i den konkrete kompetencevurdering.

Grundlaget for realkompetencevurdering i forhold til fag inden for almen voksenuddannelse og de gymnasiale uddannelser er den dokumentation, som borgeren selv fremlægger for sin viden og sine færdigheder og kompetencer. Dokumentationen kan fx være skriftlige dokumenter fra arbejdsgivere eller frivillige organisationer, beviser for gennemførte undervisningsforløb eller ansøgerens beskrivelse af egne kompetencer og færdigheder. Kompetencevurderingen vil herudover kunne suppleres med strukturerede afklaringsamtaler, med mundtlige og/eller skriftlige test, med mindre projektforbud samt evt. afprøvning i forhold til afgrænsede faglige dele, som den fremlagte dokumentation ikke dækker umiddelbart eller ikke dækker med tilstrækkelig sikkerhed. Kompetenceafklaringen vil ofte bestå af en kombination af ovenstående metoder. Den resulterende vurdering er en helhedsvurdering.

Den konkrete vurdering af den enkeltes realkompetencer forventes at blive tilrettelagt som særlige kompetenceafklaringsforløb med en maksimal varighed af 4 dage, afhængigt af målene for det enkelte fag og niveau.

Personer, der har søgt om en individuel kompetencevurdering, er ud over reglerne om fagenes mål og stofområder ikke omfattet af de regler, der i øvrigt gælder for kursister og selvstuderende m.fl. på institutionen. De pågældende anses ikke for at være kursister eller selvstuderende, hvilket indebærer, at de pågældende under deres ophold på institutionen i forbindelse med kompetencevurderingen ikke er omfattet af de rettigheder og pligter, der i øvrigt følger af reglerne for de pågældende uddannelser, som fx institutionens studie- og ordensregler for elever i de gymnasiale uddannelser eller regler om kursistråd.

Med forslaget til § 16 vil uddannelsesinstitutionernes afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering kunne indbringes for Kvalifikationsnævnet inden for en klagefrist på 4 uger. Kvalifikationsnævnets virksomhed vil alene omfatte resultatet af den faglige vurdering. Kvalifikationsnævnet vil i særlige tilfælde kunne se bort fra klagefristen. Klagen skal være skriftlig og begrundet, og skal indgives via den uddannelsesinstitution, der har truffet afgørelsen (remonstration). Såfremt uddannelsesinstitutionen efter en realitetsbehandling af klagen fastholder sin afgørelse, og såfremt klageren ønsker at opretholde sin klage, skal institutionen sende klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse (redegørelse). Nævnet skal foretage en samlet vurdering af klagen på baggrund af klagerens begrundelse for klagen, herunder dennes dokumentation for realkompetencer samt institutionens redegørelse for, på hvilket grundlag afgørelsen om anerkendelse af realkompetence er truffet, herunder begrundelsen for afvisningen af klagen. Desuden vil Kvalifikationsnævnet have mulighed for at indhente yderligere oplysninger i sagen. Klageafgørelsen vil ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Der kan fastsættes administrative regler om uddannelsesinstitutionernes behandling af klager.

Adgangen til at klage til Kvalifikationsnævnet foreslås dels for at sikre, at kvaliteten af uddannelsesinstitutionernes vurderinger er i orden, dels for at give den pågældende mulighed for at få efterprøvet institutionens vurdering af dennes realkompetence af en uvildig instans. Forslaget indebærer en udvidelse af Kvalifikationsnævnets kompetence.

Kvalifikationsnævnet fungerer i dag som klageinstans i forbindelse med afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. Som led i regeringens strategi for Danmark i den globale økonomi, "Fremgang, fornyelse og tryghed" foreslås Kvalifikationsnævnets kompetence ved et lovforslag, der fremsættes samtidigt med dette, udvidet til også at omfatte klager over afgørelser om merit for uddannelsesforløb gennemført ved danske uddannelses-

institutioner og klager over afgørelser om forhåndsmerit i forbindelse med studieophold i udlandet. Forslaget om udvidelse af kvalifikationsnævnets kompetence i relation til klager over afgørelser om anerkendelse af realkompetence skal ses i forlængelse af forslaget om udvidelse af nævnets kompetence i relation til klager over afgørelser om merit.

Bestemmelser om adgang til at klage til Undervisningsministeriet over retlige mangler berøres ikke af lovforslaget.

Med forslaget til § 17 foreslås det, at undervisningsministeren som led i undervisningsministerens tilsynsforpligtelse med aktiviteterne på de statsligt selvejende institutioner, af institutionen kan kræve alle oplysninger i forbindelse med realkompetencevurdering. Bemyndigelsen tænkes fortrinsvis anvendt som led i tilsynet, herunder til at indhente oplysninger om omfanget af udstedte kompetencebeviser og deres indhold.

Til § 2

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Til nr. 1

Bestemmelsen er ny.

Efter forslaget vil undervisningsministeren få adgang til at yde tilskud til dækning af udgifterne til individuel kompetencevurdering i forhold til almen voksenuddannelse og i forhold til fag, der kan indgå i en gymnasial uddannelse, og som udbydes af et voksenuddannelsescenter som led i en almengymnasial uddannelse.

Tilskud vil blive fastsat med en takst, der vil blive fastlagt på den årlige finanslov. Endvidere foreslås det, at der gives bemyndigelse til undervisningsministeren til at fastsætte regler om tilskud.

Til § 3

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Til nr. 1

Forslaget medfører dels en præcisering af, at Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse har til opgave at rådgive undervisningsministeren om individuel kompetencevurdering (hidtil individuel kompetenceafklaring), jf. lovens § 20, stk. 2, dels en udvidelse af rådets opgaver til også at omfatte rådgivning om den foreslåede nye ordning med tilbud om vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik, jf. bemærkningerne til nr. 5. Med hensyn til Individuel kompetencevurdering henvises til bemærkningerne til nr. 6-8.

Til nr. 2

Forslaget medfører dels en præcisering af, at uddannelsesbevis kan udstedes på baggrund af prøver aflagt som selvstuderende, dels mulighed for at udstede bevis på baggrund af individuel kompetencevurdering (realkompetencevurdering). Med hensyn til individuel kompetencevurdering henvises til bemærkningerne til nr. 6-8.

Til nr. 3

Det foreslås, at overskriften til § 14 ændres for derved at præcisere, at særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere efter § 14 er arbejdsmarkedsuddannelse, der blot er tilrettelagt på en særlig måde.

Til nr. 4

Undervisningsministeren har i forvejen hjemmel til at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser på linie med efteruddannelsesudvalgene, jf. lovens § 10, stk. 5. Forslaget til den nye bestemmelse indebærer, at visse ar-

bejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet af undervisningsministeren, kun kan udbydes i forbindelse med særlige forløb for flygtninge og indvandrere, og at disse uddannelser kun kan udbydes med den binding, at de skal udbydes som fagunderstøttende uddannelser. I forhold til de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, herunder arbejdsmarkedsuddannelser i dansk som andetsprog, kan der ikke laves bindinger på, at en uddannelse kun kan udbydes i tilknytning til anden arbejdsmarkedsuddannelse.

Formålet med forslaget er at få hjemmel til at udvikle en kort praksisorienteret arbejdsmarkedsuddannelse i dansk som andetsprog og eventuelt andre uddannelser, der kun kan gennemføres i tilknytning til og som støtte for specifik, faglig arbejdsmarkedsuddannelse. De eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser i dansk som andetsprog har præcise mål, som kan gøre dem mindre fleksible i forhold til udelukkende at fungere understøttende i forhold til gennemførelse af faglige arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der kan være forskellige behov for indhold i den konkrete sammenhæng.

Forslaget fremsættes som led i udmøntningen af regeringens globaliseringsstrategi og aftalen mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om Fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden. Hensigten er at udvikle mere målrettede og bedre tilbud til grupper af tosprogede med danskproblemer for derved at forbedre deres mulighed for tilknytning til arbejdsmarkedet og deltagelse i voksen- og efteruddannelse.

Til nr. 5

Med forslaget skabes der mulighed for at tilbyde deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse eller individuel kompetencevurdering en vurdering af deres basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik. Vurderingen vil fx kunne ske via en screeningsmetode. I tilknytning til vurderingen vil uddannelsesstederne være forpligtet til at tilbyde deltagerne vejledning om relevante undervisnings- og uddannelsesstilbud for personer med utilstrækkelige basale færdigheder, fx forberedende voksenundervisning (FVU), almen voksenuddannelse (avu), undervisning for ordblinde, sprogundervisning eller faglig læsning og skrivning eller faglig regning og matematik i AMU. I dag rettes tilbud om vurdering af basale færdigheder kun mod deltagere i individuel kompetenceafklaring.

Ved planlægning af uddannelse og tilrettelæggelse af undervisning efter denne lov, vil uddannelsesstederne være forpligtet til at tage hensyn til de enkelte deltageres forskellige basale færdigheder.

I den udstrækning, der ikke allerede er udviklet relevante værktøjer til brug for vurderinger af basale færdigheder forudsættes det, at der udvikles sådanne.

Forslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om Fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden. Aftaleparterne er enige om at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen bl.a. via et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne. Samtidig støtter dette forslag op om forslaget om udvidet anerkendelse af realkompetencer.

Bedre muligheder for at vurdere basale færdigheder og vejledning i tilknytning hertil forventes at kunne øge motivationen for deltagelse i voksen- og efteruddannelse, og til at nedbringe ledighedsgraden hos personer med utilstrækkelige basale færdigheder.

Til nr. 6-8

Realkompetencevurdering blev en del af AMU-systemet i 1997 med indførelse af programmet individuel kompetenceafklaring (IKA). Hensigten med programmet er at undgå, at deltageren efterfølgende gennemfører AMU-uddannelse for at opnå kompetencer, som deltageren allerede har erhvervet sig på anden vis. Deltageren gives mulighed for systematisk at få afklaret, dokumenteret og vurderet sine realkompetencer, hvilket sker i forhold til de kompetencer, som beskrives i målet for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB). På baggrund heraf sammensætter uddannelsesinstitutionen en individuel uddannelsesplan til deltageren, bestående af de arbejdsmarkedsuddannelser og/eller enkeltfag fra en fælles kompetencebeskrivelse, som kan supplere deltagerens realkompetencer

frem til deltagerens ønskede uddannelsesmål inden for rammerne af AMU-systemets uddannelsesmuligheder.

Med dette forslag ændres programmets titel til individuel kompetencevurdering (IKV). Hermed indikeres en nyorientering af programmet dels med det formål at bringe programmet i overensstemmelse med principper fra redegørelsen til Folketinget om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne, november 2004, dels at understøtte en samordning på uddannelsesinstitutionerne af individuel kompetencevurdering efter denne lov med individuel kompetencevurdering i tilknytning til den erhvervsrettede grunduddannelse for voksne (GVU) efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. Samordningen skal gøre det nemmere for den enkelte deltager at skifte uddannelsesspor fra AMU til GVU eller omvendt, hvis det viser sig mest hensigtsmæssigt for deltageren efter påbegyndelse af individuel kompetencevurdering i forhold til enten AMU eller GVU.

Formålet med individuel kompetencevurdering i AMU er fortsat at give den enkelte mulighed for at få anerkendt sine realkompetencer som grundlag for videre og tilpasset erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for AMU-lovens rammer. Anerkendelsen vil også stadig ske på baggrund af en afklaring, dokumentation og vurdering af den enkeltes realkompetencer i forhold til målbeskrivelserne i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i fælles kompetencebeskrivelser. Det er også fortsat hensigten, at individuel kompetencevurdering skal kunne anvendes til realkompetencevurdering af flygtninge og indvandrere, herunder vurdering af deres dansksproglige forudsætninger for at deltage i arbejdsmarkedsuddannelse.

Hidtil er anerkendelsen af den enkeltes realkompetencer alene givet i form af en individuel AMU-uddannelsesplan. Med dette forslag indføres desuden mulighed for anerkendelse i form af udstedelse af uddannelsesbevis for de hele arbejdsmarkedsuddannelser og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, som deltageren på andre måder end ved beviser for formel uddannelse har dokumenteret, og uddannelsesinstitutionen vurderet og anerkendt, at deltagerens realkompetencer svarer til. Hermed gives deltageren et nyt, dokumenteret og anerkendt grundlag for forsat efter- og videreuddannelse - uafhængigt af udbyder og tidspunkt for uddannelsesstart. Derudover indføres muligheden for udstedelse af kompetencebevis for de dele af arbejdsmarkedsuddannelser/enkeltfag i FKB, som deltageren har dokumenteret og uddannelsesinstitutionen har vurderet og anerkendt, at deltagerens realkompetencer svarer til. Et sådant kompetencebevis kan anvendes af deltageren fx på arbejdsmarkedet og i forbindelse med senere efter- og videreuddannelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 2.

Resultatet af individuel kompetencevurdering, såvel individuel uddannelsesplan, som uddannelsesbevis(er) og kompetencebevis(er), tilhører deltageren.

Individuel kompetencevurdering skal gennemføres forud for eventuel optagelse til arbejdsmarkedsuddannelse.

Alle, der har adgang til AMU-uddannelse, vil også have adgang til IKV. Uddannelsesinstitutionerne vil have mulighed for at afslå at iværksætte en individuel kompetencevurdering, hvis den skønner at ansøgerens kompetence ikke eller kun i meget begrænset omfang indgår i målene for den eller de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i en fælles kompetencebeskrivelse, som vedkommendes kompetencer ønskes vurderet i forhold til.

IKV-deltagere vil selv have et ansvar for at bidrage til at dokumentere deres realkompetencer. Det vil være oplagt, at virksomhederne medvirker til at tilvejebringe de nødvendige beskrivelser af en deltagers forventede kompetenceprofil efter endt AMU-uddannelse.

Uddannelsesinstitutionerne vil kunne tilrettelægge individuelle kompetencevurderingsforløb således, at de helt eller delvist afholdes på en virksomhed, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, fx i forbindelse med praktisk afprøvning.

Vurdering og anerkendelse af realkompetence vil blive understøttet gennem krav til redskaber, metoder og procedurer for kompetencevurdering, der kan sikre pålidelighed, kvalitet, synlighed og dokumenterbarhed. Med forslaget får Undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte administrative regler om individuel kompetencevurdering, herunder om mål, rammer og vilkår for at gennemføre kompetencevurdering samt krav til kvalifikationer for personer, der skal foretage vurderinger.

Efter forslaget i nr. 18 om ændring af § 28 får undervisningsministeren hjemmel til at indhente oplysninger om IKV til for gennemførelse af tilsyn.

Godkendelse til at udbyde individuel kompetencevurdering følger godkendelsen til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, der indgår i en fælles kompetencebeskrivelse. En uddannelsesinstitutiones godkendelse til at gennemføre individuel kompetencevurdering er specifikt knyttet til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i en FKB, som samme uddannelsesinstitution er godkendt til at udbyde. Med hensyn til bestemmelser om godkendelse til udbud, henvises til bemærkninger til nr. 9.

Til nr. 9

Med forslaget udvides godkendelsen til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser til også at omfatte enkeltfag og vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik.

I dag kan enkeltfag tilknyttet en fælles kompetencebeskrivelse i AMU alene udbydes, hvis institutionen samtidig har godkendelse til at udbyde den grundlæggende erhvervsrettede uddannelse, som enkeltfaget er en del af. Dette har vist sig uhensigtsmæssigt i forhold til institutionernes muligheder for at imødegå efterspørgslen for det område institutionen dækker i forhold til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Udvidelse af godkendelsen med hensyn til vurdering af basale færdigheder er en konsekvens af forslaget i nr. 5.

Forslaget indebærer også, at undervisningsministeren får tre bemyndigelser til at begrænse godkendelsen til udbud. Erfaringerne siden loven trådte i kraft den 1. januar 2004 har vist, at det kan være hensigtsmæssigt, hvis udbuddet i enkelte tilfælde kan fastlægges til én eller flere dele inden for en fælles kompetencebeskrivelse. Baggrunden herfor er, at en fælles kompetencebeskrivelse kan indeholde flere kernekompetencer, som flere skoler kan dække. En mulighed for at undtage visse uddannelsesdele inden for en fælles kompetencebeskrivelse er med til at sikre, at udbudsbilledet afspejler den reelle arbejdsdeling skolerne imellem og dermed bliver mere retvisende. Bestemmelsen kan endvidere anvendes til at sikre en klarere arbejdsdeling mellem udbydere af AMU og hermed sikre opbygningen af større og kvalitativt stærkere uddannelsesmiljøer.

Det er ikke altid hensigtsmæssigt, at godkendelsen til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag automatisk omfatter godkendelsen til at udbyde særlige forløb for flygtninge og indvandrere og vurdering af basale færdigheder. Endvidere kan videreførelse af den nuværende bestemmelse på flygtninge og indvandreområdet komme til at være en barriere for godkendelse af mindre private kursusudbydere, som ikke har forudsætningerne for at løfte denne uddannelsesopgave. De specifikke kompetencer, der skal til for at udbyde og gennemføre forløb for flygtninge og indvandrere mv., er ofte væsentlig forskellig fra de kompetencer, som lægges til grund for en udbudsgodkendelse til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag. Det samme må antages at gøre sig gældende i forhold til det samtidigt foreslåede udbud af vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning og regning.

En ny bestemmelse om udbud af individuel kompetencevurdering fastslår at udbud og uddannelse følger hinanden, jf. også bestemmelser i lov om åben uddannelse. Undervisningsministeren får bemyndigelse til at bestemme, at en godkendelse til udbud ikke skal omfatte IKV ud fra samme betragtninger, som er nævnt oven for med hensyn til særlige forløb for flygtninge og indvandrere og vurdering af basale færdigheder.

Til nr. 10

Forslaget medfører, at bestemmelserne om markedsføring udvides til også at omfatte vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt individuel kompetencevurdering (AMU-IKV).

Til nr. 11 - 13

Forslagene medfører, at bestemmelserne om tilskud udvides til også at omfatte vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik.

Som en konsekvensændring ændres ”kompetenceafklaring” flere steder til ”kompetencevurdering”.

Til nr. 14

Det foreslås, at deltagere i individuel kompetencevurdering (AMU-IKV) bliver omfattet af bestemmelserne om tilskud til kost og logi ved indkvartering og dækning af udgifter til befording, hvorved de ligestilles med deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Til nr. 15

Forslaget medfører, at deltagere i vurdering af basale færdigheder eller individuel kompetencevurdering (AMU-IKV), der foregår på den virksomhed, hvor deltageren er ansat, ikke vil kunne opnå befordingstilskud. Tilsvarende gælder for deltagere i uddannelse. Det forudsættes at forslaget i nr. 16 vedtages uændret.

Til nr. 16

Som en konsekvensændring foreslås det, at individuel kompetenceafklaring (AMU-IKV) bliver omfattet af bestemmelsen.

Til nr. 17

Det foreslås, at SUstyrelsen eksplicit får hjemmel til at indhente oplysninger til brug for beregning og udbetaling af befordingstilskud.

Til nr. 18

Forslaget medfører, at bestemmelserne om indhentning af oplysninger til brug tilsyn mv. udvides til også at omfatte vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt individuel kompetencevurdering (AMU-IKV).

Til nr. 19

Det foreslås, at den særlige erstatningsordning udvides til også at omfatte deltagere i individuel kompetencevurdering (AMU-IKV), hvorved disse deltagere sidestilles med deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse.

Udvidelsen af ordningen forventes ikke at medføre nogen større stigning i antallet af skader, der er omfattet af ordningen.

Som konsekvens af ny lovgivning ændres ”lov om sikring mod følger af arbejdsskade” til ”lov om arbejdsskadesikring”.

Til nr. 20

Det foreslås, at revisionsbestemmelsen ændres, således at loven tages op til revision i folketingsåret 2008-09 i stedet for 2007-08. Forslaget skal ses i lyset af, at Evalueringsinstituttet (EVA) ultimo 2006 vil indlede en evaluering af AMU-området, der vil omfatte den overvejende del af de elementer, som indgår i lovovervågningen. EVA forventes at aflægge rapport om evalueringen ultimo 2007.

Det følger af de almindelige bemærkninger til forslag til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., lovforslag nr. L 73, 2002-03, at Undervisningsministeriet senest 3 år efter lovens ikrafttræden (1. januar 2004) vil gennemføre en undersøgelse med det formål at vurdere, om loven har haft den tilsigtede virkning, herunder i forhold til målgruppens forbrug af uddannelse, i forhold til om uddannelsesbehovene er tilgodeset inden for lovens rammer og om personer med uddannelse over erhvervsuddannelsesniveaue er tilgodeset med efteruddannelse i voksen- og videreuddannelsessystemet. Endvidere følger det af Folketingets Uddannelsesudvalgs betænkning over lovforslaget af 25. marts 2002, at det vil være et naturligt led i vurderingen af, om loven har haft den tilsigtede virkning, at vurdere, om de fælles kompetencebeskrivelser opfylder intentionen om en

samlet overordnet styring på området, og om behovet for arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling kan tilgodeses såvel gennem enkeltfag som gennem nyudvikling og revision af arbejdsmarkedsuddannelserne.

For at undgå dobbeltarbejde kan EVA's evaluering af AMU-område erstatte ministeriets undersøgelser i en vis udstrækning. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt at lade resultaterne af evalueringen indgå i ministeriets revisionsovervejelser. Hertil kommer, at loven har været genstand for en form for revision i forbindelse med arbejdet i trepartsudvalget om "Livslang opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet", der afgav rapport i februar 2006, uden at der er konstateret behov for ændringer, som ikke følger af dette lovforslag.

Til § 4

Lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne

Til nr. 1

Ændringen er redaktionel, således at der bliver overensstemmelse mellem terminologien på dette område og andre områder, jf. bl.a. forslagene i § 1, nr. 2, § 3, nr. 6-8 og § 4, nr. 3.

Til nr. 2-3

Med forslaget til ændring af § 15, og tilføjelse af en ny § 15 a, indføres mulighed for at optage ansøgere til videregående uddannelser i videreuddannelsessystemet på baggrund af en vurdering af ansøgerens realkompetencer, dvs. på baggrund af andre forudsætninger end de rent uddannelsesmæssige. Ifølge gældende regler skal ansøgeren have gennemført en adgangsgivende uddannelse eller have uddannelsesmæssige forudsætninger, som ud fra en konkret vurdering kan sidestilles hermed. Med forslaget kan adgangskravet opfyldes såvel ved en gennemført relevant uddannelse på et angivet uddannelsesniveau som ved forudsætninger, der ud fra en realkompetencevurdering kan sidestilles hermed.

Med forslaget til ændring af § 15, stk. 3, vil kravet om erhvervs erfaring efter adgangsgivende eksamen kunne opfyldes ved realkompetencevurdering af den pågældendes samlede erhvervs erfaring. Hvis ansøgeren gennem en længere periode har udført jobfunktioner på et niveau, der svarer til afgangsniveauet for en uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne, kan den pågældendes erhvervs erfaring gennem realkompetencevurdering give adgang til det næste niveau i videreuddannelsessystemet for voksne, uanset hvornår erhvervs erfaringen er opnået.

Anerkendelse af realkompetencer sker primært med henblik på adgang til (§ 15) eller afkortning af (§ 20) en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne. Realkompetencevurderingen skal derfor ske i forhold til enten adgangskravene eller målbeskrivelserne for den uddannelse, der søges optagelse på henholdsvis afkortning af.

Ansøgerens realkompetencer kan principielt modsvare:

- 1) Adgangskravene til en uddannelse (f.eks. videregående voksenuddannelse eller diplom) eller til dele af en uddannelse (fx et fagmodul). Anerkendelse af realkompetence med henblik på adgang fører til udstedelse af et adgangsbevis, jf. forslag til § 15 a, stk. 3, nr. 1.
- 2) Dele af en uddannelse (f.eks. et eller flere fagmoduler). Anerkendelse af realkompetence svarende til dele af en uddannelse fører til udstedelse af et uddannelsesbevis, jf. forslag til § 15 a, stk. 3, nr. 2.
- 3) Delelementer (f.eks. dele af et fagmodul) efter uddannelsesreglerne for den relevante uddannelse. Anerkendelse af realkompetence svarende til delelementer af en uddannelse fører til udstedelse af et kompetencebevis, jf. forslag til § 15 a, stk. 3, nr. 2.
- 4) En hel uddannelse (f.eks. videregående voksenuddannelse eller diplom). Anerkendelse af realkompetence svarende til en hel uddannelse fører til udstedelse af et uddannelsesbevis, jf. forslag til § 15 a, stk. 3, nr. 3.

Det forventes, at anerkendelse af realkompetencer svarende til en hel uddannelse – inklusive afgangsprøve – kun vil finde sted i sjældne tilfælde.

Med forslaget åbnes der således mulighed for, at personer, der ikke umiddelbart ønsker optagelse på en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet, kan få anerkendt deres realkompetencer med henblik på f.eks. brug som dokumentation for kompetenceudvikling i nuværende ansættelse eller ved ansøgning om andet job som skift i karrieren (kompetencebevis eller uddannelsesbevis).

Realkompetencevurderingen sker efter anmodning fra ansøgeren. Hvis ansøgeren ønsker at blive optaget på uddannelsen ved realkompetencevurderingen, skal vurderingen foretages forud for optagelse på uddannelsen. Afkortning på baggrund af realkompetencevurdering kan således ske både forud for og i løbet af uddannelsen. Realkompetencevurdering med henblik på udstedelse af uddannelsesbevis eller kompetencebevis uafhængigt af optag på uddannelsen kan principielt iværksættes løbende.

Med henblik på at kunne vurdere niveauet for ansøgerens kvalifikationer og kompetencer er det nødvendigt, at ansøgeren fremkommer med den fornødne dokumentation. Institutionen vil i den forbindelse kunne afslå at iværksætte realkompetencevurdering for en ansøger, hvis kompetencer umiddelbart vurderes til ikke eller kun i begrænset omfang at svare til målet for den uddannelse eller de uddannelsesdele, som ansøgeren ønsker at blive vurderet i forhold til. Det forudsættes imidlertid, at institutionen i givet fald vil vejlede ansøgeren i forhold til at ansøge om vurdering på relevant niveau.

Forslagets til § 15 b, stk. 2, sikrer, at personer, der er i gang med en realkompetencevurdering, ikke anses for studerende, hvilket indebærer at de pågældende under deres ophold på institutionen i forbindelse med realkompetencevurderingen ikke er omfattet af de rettigheder og pligter, der i øvrigt følger af reglerne for uddannelsen, som f.eks. studie- og ordensregler eller regler om studenterrepræsentation og lign.

Med forslaget til § 15 b, stk. 3, bemyndiges undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om realkompetencevurdering, herunder om tilrettelæggelse, varighed og gennemførelse, samt om beviser bl.a. for at sikre, at et realkompetencebevis alene udstedes, hvis ansøgerens kvalifikationer reelt kan ligestilles med de krav, der er fastsat i målene for den uddannelsen og de uddannelsesdele, som vurderingen foretages i forhold til.

Der henvises i øvrigt til afsnittet om kvalitetssikring af kompetencevurdering og af uddannelserne i de almindelige bemærkninger til lovforslaget mht. understøttelse af vurdering og anerkendelse af realkompetence gennem krav til redskaber, metoder og procedurer for kompetencevurdering, der kan sikre pålidelighed, kvalitet, synlighed og dokumenterbarhed. Der skal gives mulighed for at benytte forskellige redskaber, såsom opgaver, test, mindre projektførløb, interview samt øvrig vurdering af ansøgerens dokumentation for egne kompetencer. Den resulterende vurdering er en helhedsvurdering. Uddannelsesinstitutionerne får til opgave at synliggøre krav og procedurer for at bedømme realkompetencer. Efter lovens § 32 kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om bl.a. kvalitetskontrol.

Det er endvidere ønsket at sikre, at realkompetencevurderingen foretages inden for en tidsramme, der er hensigtsmæssig i forhold til både realkompetencevurderingens omfang og deltagerbetalingens størrelse.

Bemyndigelsesbestemmelserne i forslaget til § 15 b, stk. 3, vil også give ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for udformning af beviser efter denne lov.

Personer, der har fået foretaget en realkompetencevurdering og modtaget et bevis herfor, vil kunne benytte beviset i forbindelse med optagelse på og/eller afkortning af en tilsvarende videregående uddannelse eller del heraf på andre institutioner end den, der har foretaget realkompetencevurderingen. Et uddannelsesbevis for en hel uddannelse vil i princippet kunne medføre krav om adgang til uddannelse på et højere niveau i videreuddannelsessystemet for voksne. Endelig vil et realkompetencebevis kunne anvendes i forbindelse med igangværende uddannelse og i forbindelse med igangværende beskæftigelse eller ansøgning om beskæftigelse.

Til nr. 4

Efter gældende regler er andelen af uddannelseselementer i et fleksibelt forløb, der ikke indeholder prøver, hvor prøverne ikke er gennemført eller som er gennemført på en privat institution begrænset til højst 1/10 årsværk. Med forslaget bortfalder denne begrænsning, der er i modstrid med principperne for anerkendelse af realkompetence i uddannelserne.

Til nr. 7

Med forslaget vil det være muligt at udstede uddannelsesbevis på baggrund af anerkendelse af realkompetence.

Til nr. 8

Institutionen opkræver deltagerbetaling for realkompetencevurdering i forhold til videregående uddannelser i videreuddannelsessystemet for voksne efter bestemmelser i lov om åben uddannelse. Personer med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau friholdes for deltagerbetaling. Institutionerne modtager tilskud til gennemførelse af realkompetencevurdering efter bestemmelser i Lov om åben uddannelse.

Til nr. 9

Det foreslås, at afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering inden for hhv. grunduddannelse for voksne (GVU) og videregående uddannelse for voksne skal kunne indbringes for Kvalifikationsnævnet.

I forbindelse med tilrettelæggelse af GVU for en person, der ansøger om deltagelse i uddannelsen, foretager uddannelsesinstitutionen bl.a. en vurdering af ansøgerens praktiske og teoretiske kompetencer, idet der tages udgangspunkt i målene for den tilsvarende erhvervsrettede ungdomsuddannelse. Kompetencevurderingen foretages på grundlag af dokumentation fra ansøgeren og et eventuelt kompetenceafklarende forløb af op til 14 dages varighed. Uddannelsesinstitutionen vil i forbindelse med kompetencevurderingen træffe afgørelse om ansøgerens praktiske og teoretiske formelle og reelle kompetencer med udgangspunkt i målene for den pågældende uddannelses praktiske henholdsvis teoretiske dele.

Hvis der er tale om GVU inden for erhvervsuddannelsernes område, kan klager over institutionens vurdering af personens praktiske kompetencer indbringes for det pågældende faglige udvalg, der i øvrigt også har kompetence med hensyn til praktikspørgsmål inden for erhvervsuddannelsen. Adgangen til at klage til de faglige udvalg opretholdes, jf. henvisningen i forslaget til den gældende lovs § 7, stk. 4. Klageadgangen til Kvalifikationsnævnet vil her alene angå de teoretiske kompetencer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 2 om forslaget til en ny klagebestemmelse i lov om almen voksenuddannelse.

Til § 5

Lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Til nr. 1-2

Ændringen er en ajourføring af reglerne. Den tidligere sontring mellem ledige med rådighedsforpligtelse og uden rådighedsforpligtelse i forhold til de praktiske hensyn, der skal tages ved tilrettelæggelsen af åben uddannelse er ikke længere relevante, da de ledige i dag under alle omstændigheder skal have AF's eller kommunernes accept af deres deltagelse i uddannelse, som AF og kommunerne betaler og derfor har indflydelse på tilrettelæggelsen af.

Til nr. 3

I bestemmelsen fastslås det, at realkompetencevurdering ikke er åben uddannelse med bestemte krav til uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse som heltids- og deltidsuddannelserne og enkeltfagene, men at realkompetencevurderingen følger reglerne om åben uddannelse, det vil sige rammebetingelserne for tilskud og for deltagerbetaling, i det omfang området ikke er undtaget.

Til nr. 4

Med denne bestemmelse fastslås det almindelige princip om, at uddannelse og realkompetencevurdering følges på et hvilket som helst uddannelsesniveau. Retten til at udbyde en uddannelse giver retten til at foretage realkompetencevurdering i forhold til uddannelsen.

Til nr. 5

Det er udgangspunktet for åben uddannelse, at staten yder delvis dækning af udgifterne hertil, og at institutionerne får adgang til at opkræve deltagerbetaling fastlagt lokalt under hensyn til omkostninger, behov m.m. med henblik på at opnå den bedst mulige anvendelse af ressourcerne. Der bliver hermed mulighed for tilpasning til markedet og dermed fleksibel tilpasning af udbud og efterspørgsel. Der vil samtidigt blive sikret fuld gennemsigtighed i forhold til beregningen af deltagerbetalingen med indsigt i institutionernes kalkulationsgrundlag.

Det er hensigten, at udgangspunktet for realkompetencevurderingen skal være helt det samme som for uddannelsestilbuddene efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Det indebærer samtidigt, at der også på dette område vil være undtagelser, hvor der gives dækning af udgifterne, og hvor institutionerne ikke kan fastsætte en deltagerbetaling, jf. under nr. 6.

Til nr. 6

Staten giver ikke kun delvist tilskud, men dækker udgifterne til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse efter § 6 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., det vil primært sige til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse og kompetenceafklarende forløb i forbindelse med grunduddannelse for voksne (GVU). Institutionerne kan ikke fastsætte en deltagerbetaling til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og GVU. Den centralt fastsatte deltagerbetaling fastsættes efter indstilling fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse. På tilsvarende måde er det hensigten at undtage vurderinger af realkompetence på de omhandlede uddannelser fra deltagerbetaling. Vurderingen kan fx finde sted i form af et individuelt kompetenceafklaringsforløb. Der vil heller ikke blive fastsat deltagerbetaling centralt. Det er vurderet at være af afgørende betydning, at personer der har behov for realkompetencevurderinger på disse uddannelser ikke bliver omfattet af en betaling for at sikre, at så mange som muligt gør brug heraf også med henblik på mere uddannelse.

Herudover er det vurderet, at personer med uddannelser til og med erhvervsuddannelsesniveau vil have behov for at kunne blive realkompetencevurderet også på det videregående niveau uden betaling. Det er skolen, der afgør, om den pågældende person er omfattet betalingsbestemmelserne eller ej.

Til § 6

Lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

Til nr. 1

Ændringen er redaktionel og en konsekvens af forslagene i § 3, nr. 6-8 og § 4, nr. 1 og 3.

Til § 7

Ikrafttrædelsesbestemmelser

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2007, bortset fra lovens § 1, nr. 2, og § 2 om realkompetencevurdering i forhold til fag inden for almen voksenuddannelse og fag tilrettelagt som enkeltfag i de gymnasiale uddannelser, der foreslås at træde i kraft den 1. august 2008.

Forslaget om at udskyde ikrafttrædelsen af § 1, nr. 2, og § 2 til den 1. august 2008 hænger sammen med, at der er iværksat en planlagt fornyelse af uddannelsen til almen voksenuddannelse. Lovforslag herom forventes fremsat i indeværende folketingssamling.

Fornyelsen af almen voksenuddannelse forventes bl.a. at indeholde en ændring af fagrækken samt en justering af de eksisterende meritniveauer, så sammenhængen mellem almen voksenuddannelse og henholdsvis erhvervsuddannelserne og hf-uddannelsen bliver mere klar. Det indebærer samtidigt udarbejdelse af nye læreplaner med yderligere fokus på faglige mål, så det bliver tydeligt, hvilke kompetencer kursisterne har mulighed for at tilegne sig. Reformen af almen voksenuddannelse forventes at kunne træde i kraft den 1. august 2008. Endvidere skønnes det væsentligt, at området har tid til at forberede sig på den foreliggende opgave med realkompetencevurdering uden samtidig optagelse på de respektive uddannelser, og at der inden lovens ikrafttræden iværksættes forsøgs- og udviklingsarbejder, med henblik på at sikre, at realkompetencevurderingerne sker på et sagligt og validt grundlag. Forsøgs- og udviklingsarbejdet forventes iværksat primo 2007.

Endvidere foreslås det, at bestemmelser om vurdering og anerkendelse af realkompetence i hhv. lov om almen voksenuddannelse, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne - for så vidt angår videregående uddannelse, bliver omfattet af lovovervågning. Det foreslås, at bestemmelserne tages op til revision i folketingsåret 2010-11. Formålet med lovovervågningen er at vurdere, om de nye ordninger får den tilsigtede virkning og kvalitet. I forbindelse hermed foretages en vurdering af institutionernes roller og ansvar.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om almen voksenuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 852 af 11. juni 2006, foretages følgende ændringer:

§ 2. Undervisningsministeren skal sikre, at alle, der er fyldt 18 år, inden for en rimelig geografisk afstand kan modtage undervisning i henhold til denne lov.

1. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Et voksenuddannelsescenter og anden uddannelsesinstitution, der udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., afgør ud fra en konkret vurdering af ansøgerens kvalifikationer, om vedkommende kan optages på et fag inden for almen voksenuddannelse og i bekræftende fald på hvilket niveau. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

2. Efter § 11 indsættes:

»Kapitel 2

Individuel kompetencevurdering

(Realkompetencevurdering)

§ 12. Et voksenuddannelsescenter og anden uddannelsesinstitution, der udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., har pligt til at tilbyde alle, der har adgang til uddannelse efter denne lov, samt efter lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf-loven), lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), en individuel kompetencevurdering (realkompetencevurdering) i forhold til målene for et eller flere af de

fag, der indgår i de nævnte uddannelser, og som udbydes af den pågældende institution som led i en almengymnasial uddannelse. Uddannelsesinstitutionen træffer afgørelse om anerkendelse af realkompetence.

Stk. 2. Den individuelle kompetencevurdering efter stk. 1 finder sted uden samtidig ansøgning om optagelse på almen voksenuddannelse eller en gymnasial uddannelse, henholdsvis ansøgning om som selvstuderende at aflægge prøve i enkelte fag, der udbydes af en uddannelsesinstitution, der er omfattet af stk. 1.

§ 13. Individuel kompetencevurdering har til formål at give ansøgeren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer i relation til målene for et eller flere fag i almen voksenuddannelse eller i de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Ansøgeren fremlægger fornøden dokumentation for de kompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en realkompetencevurdering, hvis den skønner, at ansøgerens dokumenterede kompetencer ikke eller kun i meget begrænset omfang indgår i målene for det eller de fag, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

§ 14. Uddannelsesinstitutionen udsteder et kompetencebevis, hvis den pågældende ansøger har dokumenteret og institutionen har vurderet og anerkendt, at ansøgerens realkompetence giver grundlag herfor.

Stk. 2. Kompetencebeviset kan omfatte afgrænsede dele af et fag eller et helt fag på G-A niveau.

§ 15. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om realkompetencevurdering, herunder om tilrettelæggelse, varighed og gennemførelse samt om kompetencebeviset, og de ret-

tigheder kompetencebeviset giver.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.

§ 16. Afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering efter § 12, stk. 1, kan af den afgørelsen vedrører, indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 2. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der har truffet afgørelsen. Hvis institutionen fastholder afgørelsen, og klager fastholder sin klage, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse.

Stk. 3. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 4. Kvalifikationsnævnets afgørelse kan resultere i, at klager helt eller delvist får medhold i form af anerkendelse af realkompetence, at klager skal have tilbud om ny vurdering af realkompetence, eller at klager ikke får medhold.

Stk. 5. Kvalifikationsnævnet kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af fristen i stk. 1.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionernes behandling af klager.

§ 17. Undervisningsministeren kan hos institutionen kræve alle oplysninger i forbindelse med realkompetencevurdering. Ministeren kan fastsætte regler herom, herunder om i hvilken form oplysningerne skal gives.«

§ 2

I lov nr. 575 af 9. juni 2006 om insti-

tutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., foretages følgende ændringer:

1. Efter § 34 indsættes:

»§ 34 a. Undervisningsministeren kan yde tilskud til dækning af udgiften til individuel kompetencevurdering efter § 12, stk. 1, i lov om almen voksenuddannelse. Tilskud ydes med en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud efter stk. 1, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter stk. 1 samt om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.«

§ 3

I lov nr. 446 af 10. juni 2003 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som ændret ved § 4 i lov nr. 1228 af 27. december 2003, foretages følgende ændringer:

§ 3. Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse har til opgave at rådgive undervisningsministeren om grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling i form af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i fælles kompetencebeskrivelser og om behov for og tilskud til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Stk. 2. ---

§ 12. Uddannelsesinstitutionerne udsteder bevis for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelse og certifikat for uddannelser med myndighedskrav.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om udformning og

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes efter »kompetencebeskrivelser«: », om individuel kompetencevurdering, om vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik«.

2. I § 12, *stk. 1*, indsættes efter »og«:

»på baggrund af prøver aflagt som selvstuderende og individuel kompetencevurdering samt«.

udstedelse af beviser.

Særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere

§ 14. Særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere er sammenhængende forløb, der kan sammensættes af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra en eller flere fælles kompetencebeskrivelser og praktik.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere, herunder om varighed af praktik.

3. Overskriften til § 14 affattes således:
»Arbejdsmarkedsuddannelse tilrettelagt som særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere«.

4. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser, jf. § 10, stk. 5, der kun kan udbydes i forbindelse med særlige uddannelsesforløb efter stk. 1, og som har til formål at understøtte deltagerens gennemførelse af faglig arbejdsmarkedsuddannelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. Efter § 14 indsættes:

»*Vurdering af basale færdigheder*

§ 14 a. Alle, der deltager i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse eller individuel kompetencevurdering efter denne lov, skal have mulighed for at få vurderet deres basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt vejledning i tilknytning hertil.

Stk. 2. Vurdering af basale færdigheder efter stk. 1 anvendes som grundlag for at

- 1) tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med vurderingsresultatet,
- 2) vejlede deltageren til uddannelse og undervisning i læsning, skrivning/stavning, og/eller regning/matematik efter anden lovgivning, herunder forberedende voksenundervisning og
- 3) vejlede deltageren til og tilrettelægge uddannelsesforløb, der kombinerer uddannelse efter denne lov med uddannelse og undervisning i læsning, skrivning/stavning og/eller

regning/matematik efter anden lovgivning, herunder forberedende voksenundervisning.

Stk. 3. Vurdering af basale færdigheder efter stk. 1 foretages af uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om indhold, afholdelse, tilrettelæggelse og varighed mv. af vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning, regning og/eller matematik og vejledning i tilknytning hertil.«

Individuel kompetenceafklaring

§ 15. Individuel kompetenceafklaring efter denne lov er studie- og uddannelsesvejledning, praktisk afprøvning af faglige og generelle erhvervsrettede og almene kompetencer eller uddannelsesforberedelse som led i institutionernes rådgivning af kursister og virksomheder om behov for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for rammerne af en fælles kompetencebeskrivelse.

Stk. 2. Individuel kompetenceafklaring kan tilrettelægges individuelt og for hold.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om mål og rammer for, indhold, varighed og afholdelse af individuel kompetenceafklaring.

6. I overskriften til § 15 ændres »kompetenceafklaring« til: »kompetencevurdering (Realkompetencevurdering)«.

7. § 15 affattes således:

»§ 15. Individuel kompetencevurdering efter denne lov er realkompetencevurdering og har til formål at give deltageren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer som grundlag for videre og tilpasset erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for denne lovs rammer og til brug på arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Anerkendelse af realkompetence sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens realkompetencer i forhold til målbeskrivelserne i arbejdsmarkedsuddannelserne og enkeltfag optaget i de fælles kompetencebeskrivelser. Deltageren bidrager til at dokumentere de realkompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 3. Anerkendelse af realkompetence gives i form af en individuel uddannelsesplan bestående af den eller de arbejdsmarkedsuddannelser og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, der kan supplere deltagerens realkompetencer i forhold til dennes ønskede uddannelsesmål, som kompetencebevis, jf. § 15 b, stk. 1, eller uddannelsesbevis, jf. § 15 b, stk. 2.

Stk. 4. Alle, der har adgang til uddannelse inden for rammerne af denne lov, har adgang til individuel kompetencevurdering. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en individuel kompetencevurdering, hvis den skønner at ansøgerens kompetencer ikke eller kun i meget begrænset omfang indgår i målene for den eller de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i en fælles kompetencebeskrivelse, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

Stk. 5. Individuel kompetencevurdering foretages forud for eventuel optagelse til arbejdsmarkedsuddannelse.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om mål, rammer og indhold m.v. for individuel kompetencevurdering.«

8. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Individuel kompetencevurdering foretages af uddannelsesinstitutionerne i forhold til de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, som de er godkendt til at udbyde.

Stk. 2. Individuel kompetencevurdering kan afholdes på en virksomhed.

Stk. 3. Individuel kompetencevurdering kan tilrettelægges på heltid eller deltid.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om afholdelse, tilrettelæggelse og varighed af individuel kompetencevurdering m.v.

§ 15 b. Uddannelsesinstitutionerne udsteder efter anmodning fra deltageren kompetencebevis for de dele af en arbejdsmarkedsuddannelse og/eller enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, som deltageren har dokumenteret og uddannelsesinstitutionen

har vurderet og anerkendt, at dennes realkompetencer, svarer til.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionerne udsteder uddannelsesbevis for arbejdsmarkedsuddannelse og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, hvis deltageren har dokumenteret og uddannelsesinstitutionen har vurderet og anerkendt, at dennes realkompetencer giver grundlag herfor.

§ 15 c. Undervisningsministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.«

§ 16. Undervisningsministeren godkender efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, hvilke offentlige og private uddannelsesinstitutioner der kan udbyde de arbejdsmarkedsuddannelser, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Godkendelsen omfatter samtlige arbejdsmarkedsuddannelser i den fælles kompetencebeskrivelse. Godkendelsen omfatter godkendelse til at udbyde individuel kompetenceafklaring.

Stk. 2. Institutioner kan sammensætte særlige forløb for flygtninge og indvandrere, jf. § 14, fra de arbejdsmarkedsuddannelser, de er godkendt til at udbyde, og enkeltfag fra de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, de er godkendt til at udbyde.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionerne fastsætter antallet af uddannelsespladser ved arbejdsmarkedsuddannelserne, jf. dog bestemmelsen om aktivitetslofter i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

9. § 16 affattes således:

»**§ 16.** Undervisningsministeren godkender efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, hvilke offentlige og private uddannelsesinstitutioner der kan udbyde de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Godkendelsen omfatter samtlige arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i den fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at dele af en fælles kompetencebeskrivelse ikke er omfattet af godkendelsen.

Stk. 2. Godkendelsen efter stk. 1 omfatter udbud af særlige forløb for flygtninge og indvandrere, efter § 14 og vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik efter § 14 a, medmindre undervisningsministeren bestemmer, at godkendelsen ikke skal omfatte disse forløb og vurderinger.

Stk. 3. Udbud af individuel kompetencevurdering efter § 15 følger udbudet af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan bestemme, at godkendelsen efter stk. 1 ikke skal omfatte udbud af indi-

§ 18. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at markedsføring af arbejdsmarkedsuddannelserne skal ske i overensstemmelse med lovens formål.

§ 19. Staten kan yde tilskud til udvikling af fælles kompetencebeskrivelser, jf. § 2, og arbejdsmarkedsuddannelser, jf. § 10, samt individuel kompetenceafklaring, jf. § 15.

Stk. 2. ---

§ 20. Uddannelsesinstitutioner godkendt til at udbyde uddannelse efter §§ 10 og 15 modtager tilskud til uddannelserne efter reglerne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og opkræver eventuel betaling for deltagelse i disse efter samme lov.

Stk. 2. ---

§ 20. ---

Stk. 2. Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse afgiver udtalelse om arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i fælles kompetencebeskrivelser, enkeltfag i øvrigt fra erhvervsuddannelser, landbrugsuddannelser og grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, deltidsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelse og enkeltfag herfra, deltidsuddannelser

viduel kompetencevurdering.«

10. I § 18 indsættes efter »arbejdsmarkedsuddannelserne«: »vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik samt individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

11. § 19, stk. 1, affattes således:

»§ 19. Staten kan yde tilskud til udvikling af fælles kompetencebeskrivelser, jf. § 2, arbejdsmarkedsuddannelser, jf. § 10, vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil, jf. § 14a samt individuel kompetencevurdering, jf. § 15.«

12. § 20, stk. 1, affattes således:

»§ 20. Uddannelsesinstitutioner godkendt til at udbyde uddannelse efter § 10, herunder særlige forløb for flygtninge og indvandrere efter § 14, vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil efter § 14a eller individuel kompetencevurdering efter § 15 modtager tilskud efter reglerne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og opkræver eventuel betaling for deltagelse efter samme lov.«

13. I § 20, stk. 2, 1. pkt., ændres »kompetenceafklaring« til: »kompetencevurdering efter denne lov«.

ved social- og sundhedsuddannelserne og enkeltfag herfra, enkeltfag fra fodterapeutuddannelsen, merituddannelsen på pædagogisk grunduddannelse (PGU-merituddannelsen) samt individuel kompetenceafklaring og kompetencevurdering m.v. som led i grunduddannelse for voksne. Rådets udtalelse kan omfatte behov, rammer for tilskud, deltagerbetaling, aktivitetslofter, reduktion af godtgørelse efter lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og uddannelsesplanlægning.

§ 21. Beskæftigede lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og ledige med ret til selvvalgt uddannelse samt personer, der hverken er berettigede til dagpenge eller ydelser efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. eller modtager kontanthjælp eller starthjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller introduktionsydelse efter lov om integration af udlændinge i Danmark, kan opnå tilskud til kost og logi ved indkvartering og til dækning af udgifter til befording ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Stk. 2. ---

§ 21. ---

Stk. 4. Deltagere i uddannelse, der foregår på den virksomhed, hvor deltagerne er ansat, kan ikke opnå befordingstilskud.

§ 21. ---

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at tilskud til kost og logi og tilskud til dækning af udgifter til befording til enkelte uddannelser, grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former nedsættes eller bortfalder.

14. *I § 21, stk. 1,* indsættes efter »kompetencebeskrivelse«: », og ved deltagelse i individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

15. *I § 21, stk. 4,* indsættes efter »uddannelse«: », vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil eller individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

16. *I § 21, stk. 5,* indsættes efter »former«: »eller individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

§ 25. Offentlige myndigheder skal på begæring give undervisningsministeren, Arbejdsmarkedets Ankenævn, arbejdsløsheds-kassen, arbejdsformidlingen eller uddannelsesstedet enhver oplysning til brug ved administration af reglerne efter dette kapitel.

§ 28. Undervisningsministeren kan indhente oplysninger om uddannelserne, undervisningen, deltagerne, lærerne og institutionens drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 2. ---

§ 30. Under ophold på uddannelsesinstitutioner er deltagere i arbejdsmarkedssuddannelser, der ikke er omfattet af en arbejdsgivers sikringspligt efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade, berettiget til ydelser efter reglerne i lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Retten til ydelser omfatter skader, der er pådraget som følge af undervisning under arbejdspladslignende forhold. Udgifterne til ydelser afholdes af staten.

§ 38. Loven tages op til revision i folketingsåret 2007-08.

17. I § 25 indsættes efter »undervisningsministeren«: », Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

18. I § 28, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »undervisningen«: », vurdering af basale færdigheder i læsning, skrivning/stavning og/eller regning/matematik og vejledning i tilknytning hertil, individuel kompetencevurdering efter denne lov«.

19. § 30 affattes således:

»§ 30. Under ophold på uddannelsesinstitutioner er deltagere i arbejdsmarkedssuddannelse eller individuel kompetencevurdering efter denne lov, der ikke er omfattet af en arbejdsgivers sikringspligt efter lov om arbejdsskadesikring, berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Retten til ydelser omfatter skader, der er pådraget som følge af undervisning eller individuel kompetencevurdering under arbejdspladslignende forhold. Udgifterne afholdes af staten.«

20. I § 38 ændres »2007-08« til: »2008-09«.

§ 4

I lov nr. 488 af 31. maj 2000 om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannel-

sessystemet) for voksne, som ændret senest ved § 6 i lov nr. 593 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

§ 7. ---

Stk. 2. Skolen eller institutionen foretager en vurdering af ansøgerens praktiske og teoretiske kompetence, herunder adgangsbetingelser efter stk. 1 (kompetencevurdering), med udgangspunkt i målene for den tilsvarende erhvervsrettede ungdomsuddannelse.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og om kompetenceafklarende forløb, herunder regler, hvorefter en ansøger inden for erhvervsuddannelsernes område kan indbringe en afgørelse truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence for vedkommende faglige udvalg.

§ 15. Adgang til videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse på mindst følgende niveau, jf. dog stk. 6, nr. 2:

- 1) Til videregående voksenuddannelse: En ungdomsuddannelse eller en grunduddannelse for voksne.
- 2) Til diplomuddannelse: En kort videregående uddannelse, en videregående voksenuddannelse gennemført som et reguleret forløb eller et særligt indgangsforløb til diplomuddannelsen.
- 3) Til masteruddannelse: En mellem-lang videregående uddannelse, en bacheloruddannelse eller en diplomuddannelse gennemført som et reguleret forløb.

Stk. 2. Et fleksibelt forløb kan efter den modtagende institutions konkrete vurdering give adgang til en uddannelse på det følgende niveau i videreuddannelsessystemet.

Stk. 3. Ud over den adgangsgivende

1. I § 7, *stk. 2*, indsættes før »kompetencevurdering«: »individuel«.

2. § 15 affattes således:

»§ 15. Adgang til videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse eller har realkompetencer, der efter en individuel kompetencevurdering anerkendes som svarende hertil, jf. dog stk. 5, nr. 2.

Stk. 2. Et fleksibelt forløb kan efter den modtagne institutions konkrete vurdering give adgang til en uddannelse på det følgende niveau i videreuddannelsessystemet.

Stk. 3. Ud over den adgangsgivende uddannelse eller kompetencer svarende hertil skal ansøgeren have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse eller realkompetencer, der efter en individuel kompetencevurdering anerkendes som svarende hertil.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om adgang til uddannelserne.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan

uddannelse skal ansøgeren have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse for at kunne optages på en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet, jf. dog stk. 6, nr. 3.

Stk. 4. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke opfylder adgangsbetingelserne, men som ud fra en konkret vurdering har uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om adgang til uddannelserne.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om,

- 1) at andre uddannelser, herunder private, kan give adgang til uddannelserne i videreuddannelsessystemet,
- 2) særlige adgangskrav til en uddannelse og
- 3) fravigelse af kravet om erhvervs erfaring.

fastsætte regler om,

- 1) at andre uddannelser, herunder private, kan give adgang til uddannelserne i videreuddannelsessystemet,
- 2) særlige adgangskrav til en uddannelse og
- 3) fravigelse af kravet om erhvervs erfaring.«

3. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Individuel kompetencevurdering har til formål at give ansøgeren anerkendelse af dennes samlede viden, færdigheder og kompetencer (realkompetencer) i forhold til en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne. Anerkendelse af kompetence sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens individuelle kompetencer i forhold til adgangskrav til uddannelsen eller målbeskrivelserne i uddannelsesreglerne.

Stk. 2. Anerkendelse af realkompetencer gives af den institution, der har gennemført kompetencevurderingen, efter ansøgerens anmodning, jf. dog stk. 6, og § 15 b, stk. 3.

Stk. 3. Anerkendelse gives i form af

- 1) bevis for adgang til en uddannelse eller til dele af en uddannelse, jf. § 15,

- 2) bevis for dele af en uddannelse, jf. § 20, eller
- 3) bevis for fuldført uddannelse, jf. § 21.

Stk. 4. Individuel kompetencevurdering foretages efter anmodning fra ansøgeren. Når vurderingen skal give grundlag for ansøgning om adgang til en uddannelse, gennemføres kompetencevurderingen forud for optagelsen.

Stk. 5. Ansøgeren fremlægger fornøden dokumentation for de kompetencer, der ønskes vurderet.

Stk. 6. Uddannelsesinstitutionen kan afslå at iværksætte en realkompetencevurdering, hvis den skønner, at ansøgerens dokumenterede kompetencer ikke eller kun i begrænset omfang svarer til adgangskravene til eller målene for den uddannelse eller de uddannelsesdele, som kompetencerne ønskes vurderet i forhold til.

§ 15 b. Kompetencevurdering foretages af uddannelsesinstitutionen i forhold til de uddannelser og dele heraf, som institutionen er godkendt til at udbyde, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Personer, der deltager i individuel kompetencevurdering, er, ud over reglerne om uddannelsens mål, ikke omfattet af de regler, der i øvrigt gælder for studerende på institutionen.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering, herunder om tilrettelæggelse, varighed og gennemførelse samt om beviset og de rettigheder beviset giver.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til kvalifikationer for personer, der foretager individuel kompetencevurdering.«

§ 18. ---

Stk. 4. Uddannelseselementer, der ikke indeholder prøver, uddannelseselementer, hvor prøverne ikke er gennemført, og uddannelseselementer gennemført på en privat uddannelsesinstitution

4. § 18, stk. 4, ophæves

kan højst indgå med et omfang svarende til $\frac{1}{10}$ årsværk.

Godskrivning (merit)

§ 20. Uddannelsesinstitutionen kan godkende, at allerede gennemførte uddannelseselementer kan erstatte dele af et reguleret forløb. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 21. Uddannelsessøgende, der har gennemført en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet, har ret til at få et uddannelsesbevis. Beviset udstedes af den uddannelsesinstitution, hvor afgangsprojektet er gennemført.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om bevisernes udformning og udstedelse.

§ 25. For regulerede forløb modtager institutionen tilskud efter § 6 i lov om åben uddannelse og opkræver betaling for deltagelse i undervisningen efter § 8 i lov om åben uddannelse.

Stk. 2. For uddannelseselementer i fleksible forløb, der er omfattet af lov om åben uddannelse, modtager institutionen tilskud efter § 6 i lov om åben uddannelse og opkræver betaling for deltagelse i undervisningen efter § 8 i lov om åben uddannelse. Institutionen modtager tilskud til afgangsprøve, vejledning og udarbejdelse af uddannelsesplan efter § 6, jf. § 16, i lov om åben uddannelse og opkræver betaling for deltagelse i afgangsprøver efter §

5. I Overskriften til § 20 udgår »(merit«).

6. § 20 affattes således:

»**§ 20.** Uddannelsesinstitutionen kan godkende, at allerede gennemførte uddannelseselementer eller anerkendte kompetencer i øvrigt efter en individuel kompetencevurdering, jf. § 15a, kan erstatte dele af et reguleret forløb.«

7. § 21 affattes således:

»**§ 21.** Uddannelsessøgende, der har gennemført en videregående uddannelse i videreuddannelsessystemet, eller har fået vurderet og anerkendt realkompetencer svarende hertil, har ret til få et uddannelsesbevis herfor. Beviset udstedes af den uddannelsesinstitution, hvor afgangsprojektet eller realkompetencevurderingen er gennemført.«

8. I § 25 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Institutionen modtager tilskud og opkræver betaling for individuel kompetencevurdering efter § 15 a, efter bestemmelserne i lov om åben uddannelse.«

9. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. En skoles eller anden institutions afgørelse om anerkendelse af kompetence i forbindelse med individuel kompetencevurdering efter § 7, stk. 2, og § 15 a, stk. 1, kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. dog § 7, stk. 4. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 2. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der truffet afgørelsen. Hvis institutionen fastholder afgørelsen og klageren fastholder sin klage, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse samt sagens akter.

Stk. 3. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 4. Kvalifikationsnævnets afgørelse kan resultere i, at klager helt eller delvist får medhold i form af anerkendelse af realkompetence, at klager skal have tilbud om ny vurdering af realkompetence eller at klager ikke får medhold.

Stk. 5. Kvalifikationsnævnet kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af fristen i stk. 1.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionernes behandling af klager.«

§ 5

I lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbeholdning nr. 956 af 28. november 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, nr. 1) udgår »og ledige

med rådighedsforpligtelse«.

§ 1. ---

Stk. 2. Der skal ved tilrettelæggelsen tages hensyn til voksnes praktiske muligheder for at kombinere uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet enten ved

- 1) tilrettelæggelse på deltid for beskæftigede, herunder beskæftigede, der modtager statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) eller godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, og ledige med rådighedsforpligtelse eller ved

- 2) ---

Stk. 3.---

§ 1. ---

Stk. 2. Der skal ved tilrettelæggelsen tages hensyn til voksnes praktiske muligheder for at kombinere uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet enten ved

- 1) ---

- 2) tilrettelæggelse på heltid for beskæftigede, herunder beskæftigede, der modtager statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) eller godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, og ledige uden rådighedsforpligtelse under uddannelsen.

Stk. 3. ---

§ 2. ---

Stk. 2. Supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav på uddannelser, hvor der er fastsat adgangskrav, kan udbydes efter reglerne om åben uddannelse. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 3. En uddannelsesinstitutions udbud af åben uddannelse kan omfatte alle de uddannelser, som institutionen er god-

2. I § 1, stk. 2, nr. 2) udgår », og ledige uden rådighedsforpligtelse under uddannelsen«.

3. § 2, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav til uddannelser, hvor der er fastsat adgangskrav, og individuel kompetencevurdering kan udbydes efter reglerne i lov om åben uddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

4. I § 3 indsættes efter stk. 9 som nyt stykke:

kendt til at udbyde på heltid, og enkeltfag fra disse uddannelser, medmindre undervisningsministeren bestemmer andet. Undervisningsministeren kan bestemme, at uddannelsesinstitutionerne kan udbyde andre uddannelser eller enkeltfag herfra som åben uddannelse.

Stk. 2. ---

§ 6. Staten yder tilskud til delvis dækning af undervisningsudgifter inkl. prøver og anden bedømmelse og udgifter til administration, ledelse og bygningsdrift ved åben uddannelse og ved supplerende uddannelsesaktiviteter efter § 2, stk. 2, jf. dog stk. 2, 7 og 8 samt § 4 om indtægtsdækket virksomhed.

Stk. 2. ---

§ 6. ---

Stk. 2. Staten yder tilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i stk. 1, jf. dog § 8, stk. 3, ved følgende uddannelser og uddannelsesaktiviteter:

1)---

9) Individuel kompetenceafklaring efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og kompetenceafklarende forløb m.v. som led i grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Stk. 3. ---

§ 6. ---

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte særlige regler om tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., med lille elevtilgang.

Stk. 4. Tilskuddet bestemmes på

»*Stk. 10.* Udbud af individuel kompetencevurdering følger udbuddet af uddannelserne. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbuddet.«

5. I § 6, stk. 1, indsættes efter »virksomhed.«: »Staten yder endvidere tilskud til delvis dækning af udgifterne til individuel kompetencevurdering jf. dog stk. 3.«

6. § 6, stk. 2, nr. 9, ophæves.

7. I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Staten yder tilskud til dækning af individuel kompetencevurdering i forbindelse med uddannelser og uddannelsesaktiviteter efter stk. 2, nr. 1) – 8) og i forbindelse med grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående

grundlag af antallet af årselever eller årsstuderende og af en takst pr. årselev eller årsstuderende, der fastlægges i de årlige finanslove for grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter. Undervisningsministeren træffer beslutning om placering af de enkelte uddannelser og uddannelsesaktiviteter i grupper.

Stk. 5. Det kan i de årlige finanslove bestemmes, at deltidsuddannelser og enkeltfag herfra efter § 2, stk. 1, nr. 1 og 3, udbydes uden tilskud efter denne lov eller som indtægtsdækket virksomhed. Korte kurser efter § 2, stk. 1, nr. 5, udbydes som indtægtsdækket virksomhed medmindre andet bestemmes i de årlige finanslove.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskuddet og om opgørelse af antallet af årselever eller årsstuderende, herunder kriterierne for opgørelsen.

Stk. 7. Ministeren kan for de enkelte uddannelsesinstitutioner fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til alle eller grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2.

Stk. 8. Ministeren kan endvidere for de enkelte uddannelsesinstitutioner fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til konkrete uddannelser eller uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2 eller i øvrigt omfattet af § 2, stk. 1 og 2.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud til delvis dækning af udgifter til afgangsprojekter ved fleksible forløb samt vejledning og udarbejdelse af uddannelsesplaner efter § 17, jf. § 25, stk. 2, i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Stk. 10. Undervisningsministeren kan betinge tilskud til konkrete arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskri-

uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.«

Stk. 3-10 bliver herefter stk. 4-11.

velse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., af, at uddannelsesinstitutionerne bringer udførelse af nærmere bestemte dele af uddannelsen eller uddannelsesaktiviteten i offentligt udbud. Ministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om den i 1. pkt. nævnte ordning, herunder om udbud og udfordring. Reglerne kan give nævnet efter § 12 beføjelser i forhold til konflikter mellem uddannelsesinstitutioner og private initiativtagere om udbud og udfordring og kan bestemme, at der ud over de i § 12, stk. 2, nævnte medlemmer deltager et eller flere sagkyndige medlemmer ved afgørelsen af disse sager.

§ 8. Uddannelsesinstitutionen opkræver betaling for deltagelse i undervisningen inkl. prøver og anden bedømmelse, jf. dog stk. 3. Betalingen omfatter det antal eksamensforsøg, der er mulighed for efter reglerne for den enkelte uddannelse, medmindre institutionen i vilkårene udtrykkeligt har fastsat, at betalingen kun omfatter et lavere antal, dog mindst to forsøg.

Stk. 2. ---

8. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter »forsøg.«: »Uddannelsesinstitutionerne opkræver betaling for individuel kompetencevurdering med undtagelse af vurderingerne efter § 6, stk. 3, og med undtagelse af vurderinger efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne for så vidt angår personer med uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau, der deltager i individuel kompetencevurdering i forbindelse med videregående uddannelse.«

§ 6

I lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 795 af 18. august 2005, foretages følgende ændringer:

§ 3. Der kan opnås ydelser efter § 1, jf. dog § 5, ved deltagelse i følgende uddannelser til og med erhvervsuddannelsesniveau, i det omfang udbuddet, dog undtaget de i nr. 9 nævnte forløb,

1. § 3, *stk. 1, nr. 8*, affattes således:
»8) Individuel kompetencevurdering efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og

udløser tilskud efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.:

- 1) ---
- 8) Individuel kompetenceafklaring efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og kompetenceafklarende forløb m.v. efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.
- 9) ---
Stk. 2. ---

videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 2, træder i kraft den 1. august 2008.

Stk. 3. Følgende bestemmelser tages op til revision i folketingsåret 2010-11:

- 1) §§ 12-15 i lov om almen voksenuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 852 af 11. juni 2006, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2,
- 2) §§ 15-15 c i lov nr. 446 af 10. juni 2003 med senere ændringer om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som affattet ved denne lovs § 3, nr. 7-8 og
- 3) §§ 15-15 b i lov nr. 488 af 31. maj 2000 med senere ændringer om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, som affattet ved denne lovs § 4, nr. 2-3.